

Sammen om praktisk innovation

ÅRSRAPPORT FOR REGNSKABSÅRET
01.07.21 - 30.06.22

Indhold

4	Selskabsoplysninger
6	Vestjyllands Andels direktion og bestyrelse
8	Vestjyllands Andels repræsentantskab
9	Generalforsamling og dagsorden
10	Ledelsespåtegning
11	Den uafhængige revisors revisionspåtegning
14	Ledelsesberetning
26	Artikel: "Afprøvnings-fabrikken" i Astrup
27	Artikel: Søstjernerfabrikken i Kåstrup
28	Artikel: Mineralfabrikken i Hee
29	Artikel: "Special-fabrikken" i Hee
38	Artikel: Non-GM-fabrikken i Nordenskov
39	Artikel: Generationsskifte på Ringkøbing-fabrikken
40	Artikel: "All-round-fabrikken" i Borris
41	Artikel: "Øko-fabrikken" i Vildbjerg
42	Kernefortælling
44	Overskudsudlodning
45	Hoved- og nøgletal
46	Resultatopgørelse og balance
52	Egenkapitalopgørelse
54	Pengestrømsopgørelse
55	Anvendt regnskabspraksis
65	Noter
75	Mission, vision og værdier
78	Strategi 2025 - Ét skridt foran
80	Artikel: Uegennyttighed – et nøgleord i vores samfund
81	Artikel: I den perfekte storm er det en god idé at have vindmøller
82	Artikel: Landbrugets stemme er betydelig – lad os bruge den fornuftigt

Selskabsoplysninger

Selskab:

Vestjyllands Andel A.m.b.A
Vester Kær 16
6950 Ringkøbing
www.vja.dk
vja@vja.dk
CVR-nr. 61 72 96 15
Kommune: Ringkøbing-Skjern
Regnskabsår: 1. juli 2021 - 30. juni 2022

35. regnskabsår**Revision:**

EY
Godkendt revisionspartnerselskab
Værkmestergade 25
8000 Aarhus C

Pengeinstitutter:

Sydbank
Dalgasgade 22
7400 Herning

Danske Bank
Kirkegade 21
7100 Vejle

Jyske Bank
Vestergade 8-16
8600 Silkeborg

Dattervirksomheder:

VA Agroland A/S, Herning
Agro Enterprise Planning A/S, Herning
Adival A/S, Billund

Associerede virksomheder:

Nordic Seed International A/S, Skanderborg
Vilomix International Holding A/S, Skanderborg
DAVA Foods Holding A/S, Skanderborg
DGF Sikring A.m.b.a., Skanderborg
Grainit ApS, Skanderborg
DV Energy A/S, Skanderborg
Scanola A/S, Aarhus
Nordic Seed A/S, Skanderborg
Scanfedt A/S, Skanderborg
DV International Holding A/S, Skanderborg
Danish Bio Commodities A/S, Holstebro
DBC Equity Holding A/S, Holstebro

Direktion og Bestyrelse

Adm. direktør:
Steen Bitsch

CEO
Steen blev ansat som CEO i Vestjyllands Andel i 2017 efter en lang karriere i landbrugs- og grovarebranchen. Senest 10 år som CEO i Danespo A/S. Steen varetager en lang række bestyrelsesposter i både VA's egne og associerede selskaber.

Bestyrelse:
Leif Mølgaard Haubjerg

Formand – valgt i region MIDT
Leif er smågrise- og slagtesvineproducent samt planteavler i No/Ringkøbing. Leif er desuden bestyrelsesmedlem i VA Agroland A/S, DV International Holding A/S, Vilomix Int. Holding A/S, DAVA Foods Holding A/S, DBC Equity Holding A/S og DBC Equity A/S, hvor han også sidder i investeringskomiteen for VA.

Jens Peder Kirkegaard Bendtsen

Næstformand – valgt i region MIDT
Jens Peder er mælkeproducent og planteavler i Faster/Skjern. Jens Peder er desuden bestyrelsesmedlem i VA Agroland A/S, ligesom han sidder i investeringskomiteen i DBC Equity A/S for VA.

Alex Ostersen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region MIDT
Alex er smågrise- og slagtesvineproducent i Borris samt planteavler. Alex sidder desuden i investeringskomiteen i DBC Equity A/S for VA.

Bjarne Vendelbo Andersen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region MIDT
Bjarne er smågrise- og slagtesvineproducent samt planteavler i Højmark.

Martin Møller Jensen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region SYD
Martin er slagtekalveproducent og planteavler i Billund.

Martin Pedersen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region SYD
Martin er mælkeproducent og planteavler i Skonager/Varde.

Niels Overgaard

Bestyrelsesmedlem – valgt i region MIDT
Niels er smågrise- og slagtesvineproducent samt planteavler i Herning. Niels er endvidere formand for debitorudvalget i VA's bestyrelse.

Otto Riis Lund

Bestyrelsesmedlem – valgt i region SYD
Otto er slagtesvineproducent og planteavler i Vorslunde/Give. Otto er desuden formand for byggeudvalget i VA's bestyrelse.

Peter Dahl Just

Bestyrelsesmedlem – valgt i region NORD
Peter er økologisk mælkeproducent og planteavler i Linde/Struer.

Troels Lundby

Bestyrelsesmedlem – valgt i region NORD
Troels er smågrise- og slagtesvineproducent samt planteavler i Mejrup/Holstebro.

Nicolai Hansen

Eksternt bestyrelsesmedlem
Nicolai er tidligere CEO i kartoffelvirksomheden KMC. Nicolai varetager flere bestyrelsesposter inden for især fødevarer-innovation.

Preben Tang Andersen

Medarbejdervalgt bestyrelsesrepræsentant
Preben er produktkonsulent i VA's kvæg-optimering.

Steen Bitsch
Adm. direktør

Leif Haubjerg
Formand

Jens P. Bendtsen
Næstformand

Alex Ostersen

Bjarne Andersen

Martin Møller Jensen

Martin Pedersen

Niels Overgaard

Otto Lund

Peter Just

Troels Lundby

Nicolai Hansen

Preben T. Andersen
Medarbejdervalgt

Repræsentantskab 2021/2022

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

afholdes onsdag d. 2. november 2022 kl. 15:30
på Vestjyllands Andels hovedkontor, Industrivej Nord 9B, 7400 Herning.

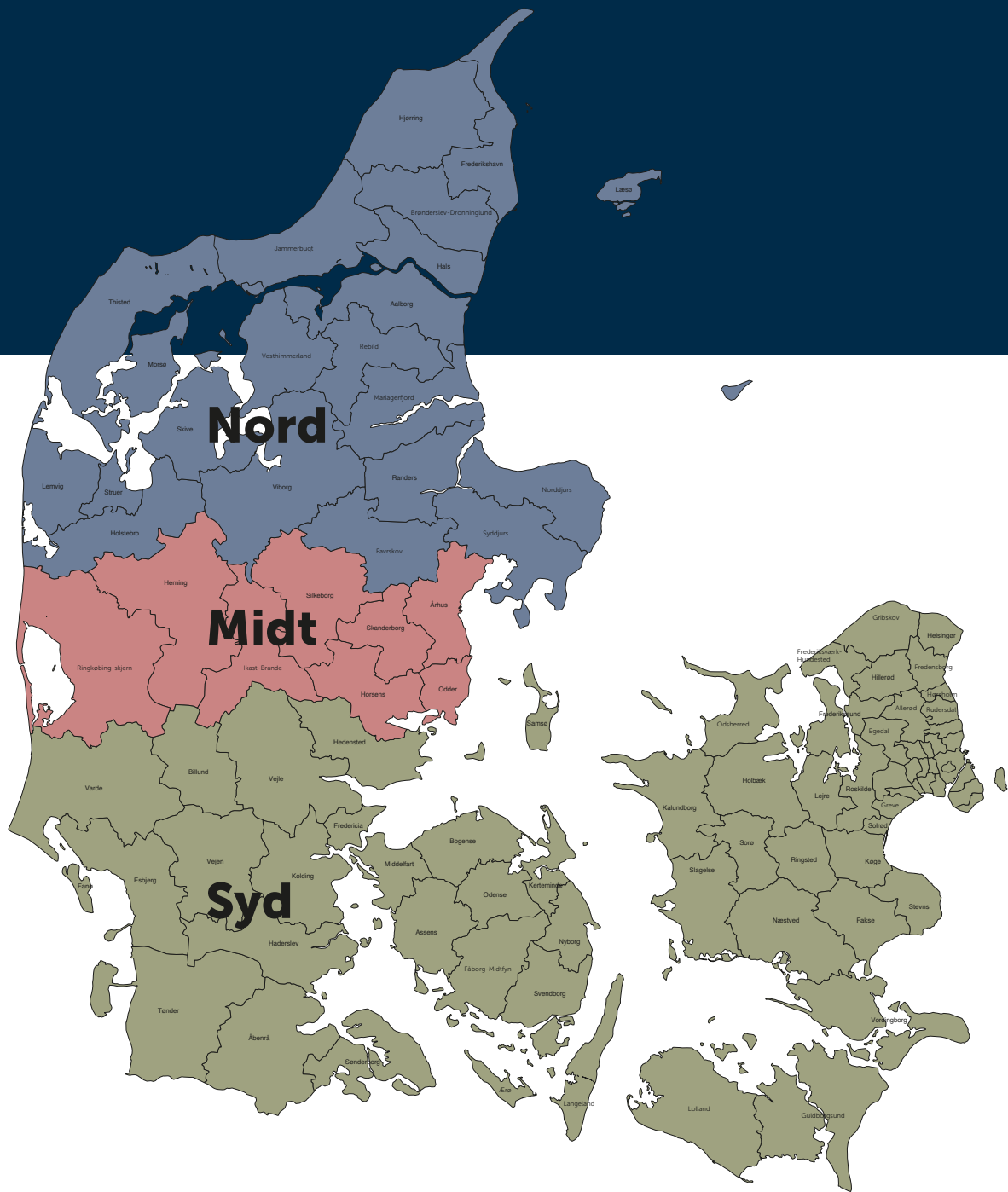
Program

10:30 - 15:30 VA Folkemøde og udlevering af stemmeseddel
15:30 Generalforsamling
18:00 Spisning

Dagsorden

1. Valg af stemmetællere og ordstyrer
2. Beretning om virksomheden i det forløbne regnskabsår
3. Fremlæggelse og godkendelse af selskabets reviderede årsrapport med bestyrelsens forslag om anvendelse af overskud
4. Valg af repræsentantskabsmedlemmer til følgende områder:
Nord: 5
Midt: 12
Syd: 9 (heraf 1 for en étårig periode)
5. Ledelsens vurdering af fremtiden
6. Indkomne forslag
7. Valg af revisor
8. Eventuelt

Bestyrelsen

Repræsentanter på valg i 2022 (valgt i 2020) VALGPERIODE - 2 ÅR

25 medlemmer på valg hvert år

Nord - 5	Midt - 12	Syd - 8 (+1)
Troels Lundby Peter Just Pauli Riis Kristian Lundgaard-Karlshøj Morten H. Pedersen	Alex Ostensen Annette Dam Niels Overgård Jacob F. Jensen Jens P. Bendtsen Leif Haubjerg* Jørgen Hindhede Henning Jacobsen Torben Sandgrav Bjarne Andersen Steffen Bjerre Hans Chr. Tylvad	Benny Ølgod Martin Pedersen Ole Hansen Kjeld Andersen Carsten Anthonson Freddy Lauridsen* Knud Lorentzen* Martin Møller Jensen

*) Denne repræsentant modtager ikke genvalg

Medarbejdere
Michael Knudsen Jan Holm

Repræsentanter på valg i 2023 (valgt i 2021) VALGPERIODE - 2 ÅR

Nord - 5	Midt - 13	Syd - 9
Martin Kristensen Ole Nielsen Søren Korsgaard Gert Pedersen Torben Hauskov	Jørgen Holk Jens Ole Vagner Jens Sørensen Per Ørskov Niels Nørgård Per Kaasgård Anders Obling Carsten Juul Pedersen Jørgen Madsen Dorte Kvistgaard Christensen Jacob Ørskov Niels Merrild Kristian Rabæk	Carsten Christensen Claus Christensen Søren Laustsen Kim Søndergaard Otto Lund** Finn Bo Jørgensen Ove Højrup

**) Denne repræsentant ønsker at udtræde i 2022

Medarbejdere
Preben Tang Andersen Anders Oehlenschläger Svendsen

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Vestjyllands Andel A.m.b.A for regnskabsåret 1. juli 2021 - 30. juni 2022.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2022 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter samt af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. juli 2021 - 30. juni 2022.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og for koncernens og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Herning, den 26. oktober 2022

Direktionen

----- Steen Bitsch adm. direktør	----- Jeppe Tokkesdal Jensen direktør	----- Svend Kvorning Ehmsen direktør
--	---	--

Bestyrelsen

----- Leif Mølgaard Haubjerg, formand	----- Jens Peder Kirkegaard Bendtsen, næstformand	----- Martin Pedersen
---	---	--------------------------

----- Peter Dahl Just	----- Bjarne Vendelbo Andersen	----- Alex Ostersen
--------------------------	-----------------------------------	------------------------

----- Troels Lundby	----- Niels Overgaard	----- Martin Møller Jensen
------------------------	--------------------------	-------------------------------

----- Otto Riis Lund	----- Hans Nicolai Hansen	----- Preben Tang Andersen, medarbejdervalgt
-------------------------	------------------------------	--

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Vestjyllands Andel A.m.b.A

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Vestjyllands Andel A.m.b.A for regnskabsåret 1. juli 2021 - 30. juni 2022, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet, samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2022 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. juli 2021 - 30. juni 2022 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet" (herefter benævnt "regnskaberne"). Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Ledelsens ansvar for regnskaberne

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af regnskaberne.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, 26. oktober 2022

EY Godkendt Revisionspartnerselskab

CVR nr. 30 70 02 28

Morten Friis	Simon M. Laursen
statsaut. revisor	statsaut. revisor
mne32732	mne45894

Ledelsesberetning 2022

Vestjyllands Andel (herefter VA) er et rendyrket andelsselskab, hvor vi først og fremmest er til for vores medlemmer. Derfor er vi også stolte over at kunne præstere fortsat medlemstilgang i et faldende marked. Pr. 30.06.2022 var medlemstallet steget til 4.125 mod 4.060 året før.

Omsætningen i regnskabsåret 01.07.2021 – 30.06.2022 er steget til 2.790 mio. kr. mod 2.301 mio. kr. sidste år, mens koncernresultatet lyder på 114,037 mio. kr. før skat mod 74,087 mio. kr. før skat sidste år. Hvorvidt regnskabsåret 2021/2022 har været typisk eller atypisk er vanskeligt at svare på. I VA er vi efterhånden vant til at agere under foranderlige forhold, hvor agilitet og omstilling – herunder også den grønne af slagsen – er nøgleord.

VA´s primære forretningsområde er fortsat produktion og levering af traditionelt foder, korn, gødning, såsæd og planteværn. I et svært marked med store ydre påvirkninger oplevede vi i år mængdemæssig status quo på foderområdet for hhv. gris og kvæg. I den forbindelse er grisefoder stadig langt den største bidragsyder og tegner sig således for cirka 2/3 af den samlede foder-omsætning. Bytteforholdet for dansk griseproduktion har været historisk dårligt, hvilket i høj grad påvirker vores medlemmers økonomi. Heldigvis er det bemærkelsesværdigt få, der på den baggrund har mistet betalingsevnen. Markedskorrekturen lader stadig vente på sig, og vi forventer en faldende produktion det kommende år. Dog forventes det, at vi kan holde normal kapacitetsudnyttelse.

Anderledes positivt – og en anelse uventet – har bytteforholdet i mælk og oksekød vist usædvanligt positive tendenser. Her er den længe ventede priskorrektion endelig slået fuldt igennem, og fuldt fortjent forventes historisk gode resultater hos kvæg- og mælkeproducenterne.

Planteavlsområdet oplever ligeledes usædvanligt gode bytteforhold. Et øget fokus på biogent bundet CO2 er desuden medvirkende til, at også restprodukter som halm, pulp, melasse ect. bidrager positivt til bundlinjen. Om der er tale om et længerevarende niveauskifte er svært at sige, men at vi skal se korn under 100 kr. er vel næppe et sandsynligt scenarie. Afsætningen til og genkøbet fra plantesektoren har udviklet sig endog meget positivt de seneste par år, og vi forventer fortsat vækst her.

Generelt stigende omkostninger i hele værdikæden er en udfordring for enhver produktionsvirksomhed - således også for VA. Det forgangne regnskabsårs markante ændringer af vores grundvilkår har stillet enormt store krav til både leverandører og medarbejdere. Primærdriften har været påvirket af store udsving, men det er lykkedes over al forventning at styre skibet godt igennem ukendt farvand med stigende råvare- og energipriser. Bl.a. takket være solid risikostyring og dedikerede medarbejdere i hele organisationen, som har været med til at skabe et primærresultat tæt på det budgetterede.

Herunder har supply-, produktions- og transportafdelingen leveret en formidabel indsats i en vanskelig tid, som udover udsving i produktionen har budt på udfordringer i store dele af landbrugets forsyningskæde. Det er ikke længere en selvfølge, at man kan få produkter fra alle hylder, og derfor er der grund til at komplimentere for, at det alligevel er lykkedes at levere de ønskede varer til tiden.

Netop forsyningsudfordringerne og den generelle markedsmæssige usikkerhed, som opstod under Covid-19 og blev forstærket i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine, har vist et stigende behov for VA´s rådgivning inden for risk management. Under konceptet *VA Råvaredisponering – Vores viden er DIN styrke* varetager vi indkøb og forsyning af råvarer for et stadigt stigende antal medlemmer. Denne enorme tillid bekræfter os i, at vores service på området gør en positiv forskel på den enkelte bedrift, hvor forsyningssikkerhed kun bliver en større del af hverdagen.

De kraftigt stigende energiomkostninger påvirker som bekendt hele samfundet og dermed også vores erhverv. Derfor er det med stor tilfredshed, at VA kan notere et pænt bidrag fra investeringerne i biogasindustrien, som vi sammen med partnere har etableret over de seneste år. Råvarer til biogasproduktion er landbrugsprodukter, og derfor er landbrugets engagement af afgørende betydning for at få del i den fremtidige værdiskabelse på biogasområdet. Hertil kommer carbon capture, pyrolyse, Power-to-X og øvrige sidestrømme, som ligeledes bidrager til at godskrive dansk landbrug for den igangværende grønne omstilling.

Udover biogasområdet præges det samlede koncernresultat i høj grad af VA´s internationale investeringer, som har givet et solidt afkast. Generelt ser vi med stor tilfredshed på vores engagement i internationalt regi, hvor tætte samarbejder på tværs af grovvarsektoren bidrager til at styrke økonomien hos såvel vores medlemmer som i selskaberne hver for sig.

Samtidig glæder vi os over værdien af vores nye IT-plattform, der viser sig som et stærkt fundament og styringsredskab for den fortsatte positive udvikling. Under navnet Agro Enterprise Planning har vi etableret et selvstændigt selskab i VA-regi, som giver øvrige grovvarerelskaber mulighed for at tilkøbe platformen. Dermed øger vi brugerfladen og reducerer omkostninger til udvikling og vedligehold. Ét selskab har allerede investeret i platformen, og vi forventer, at der kommer flere til i de kommende år. Agro Enterprise Planning har i regnskabsåret 2021/2022 leveret et resultat på 2,229 mio. kr. før skat.

AgroLand, som efterhånden tæller seks fysiske butikker, har endnu engang leveret et flot resultat. I AgroLand har vi et godt udstillingsvindue for egenproducerede produkter, og samtidig er vores butikskoncept medvirkende til at bevare en vis aktivitet på afdelingerne samt bidrage til en god service til vores ejere. Ligeledes har overtagelsen af de to hestebrands, Duvil og Horselux, skabt et fundament for, at der kan udvikles på hobbydyrsegmentet fremover. AgroLand har i regnskabsåret 2021/2022 leveret et resultat på 2,186 mio. kr. før skat.

Recirkulation er vigtigere end nogensinde, og derfor glæder vi os over vores engagement i Adival, som har udviklet et unikt koncept, hvor man genanvender restprodukter fra især bage- og slikindustrien. Genanvendelse af disse produkter får et positivt aftryk på CO2-regnskabet på foder og kan således medvirke til at reducere det samlede klimaaftryk af kødproduktion. Samtidig bidrager disse restprodukter til en god smag for dyrene, hvilket gør anvendelsen yderligere interessant set fra et produktionsmæssigt synspunkt. Adival har i regnskabsåret 2021/2022 leveret et resultat på 6,986 mio. kr. før skat.

Samlet set er VA-koncernen kommet stærkt igennem 2021/2022 og står godt rustet såvel finansielt som medarbejdermæssigt. I det kommende regnskabsår ønsker vi at videreudvikle VA og fastholde vores nuværende status som en solid samarbejdspartner i dansk landbrug – såvel blandt kunder og medlemmer som blandt øvrige interessenter.

2021/2022 bliver det sidste hele regnskabsår med Leif Haubjerg som bestyrelsesformand for VA, idet han efter imponerende 20 år på posten har besluttet sig for at give stafetten videre i forbindelse med generalforsamlingen d. 2. november. Derfor vil vi gerne benytte lejligheden til at hylde Leif Haubjerg for en formidabel indsats i spidsen for vores fælles grovvarer virksomhed. Leif har igennem årene været en vellidt og trofast ambassadør for VA og overleverer en kernesund forretning til sin arvtager.

Høsten

Høsten 2021 blev et høstår under middel. Den samlede produktion endte på 8,8 mio tons, og til sammenligning ligger 10-års gennemsnitsudbyttet i Danmark på 9,2 mio tons.

Vejret var af stor lokal variation og havde flere steder en massiv påvirkning på vækstfaserne. Dårligt vejr op til høsten var ligeledes med til at sinke processen, hvilket samtidig betød, at de forskellige afgrøder kom i hus over en længere periode.

Kvaliteten af høsten 2021 var gennemgående acceptabel. Udbytteerne lå dog i den lave ende, rumvægten var lavere end normalt, og vores gennemsnitlige vandprocent på indgang af korn i høsten lå på godt og vel 16%.

Kornafgrøder til konsum er et fortsat stigende segment i VA, og afviklingen er gennem året forløbet fint og tilfredsstillende.

Planter

Høsten 2021 var en blandet fornøjelse med svingende udbytter, hvor især vårbyggen varierede pga. det våde forår. Efteråret og vinteren havde ganske vist været mild, hvilket gjorde etableringen af vintersæden let og gav gode betingelser for afgrøderne til at udvikle sig. Regnen satte ind i februar, og det tydede længe på et sent forår, men lige så pludselig som regnen kom, lige så hurtigt var den borte, og markerne blev på rekordtid tørre og farbare.

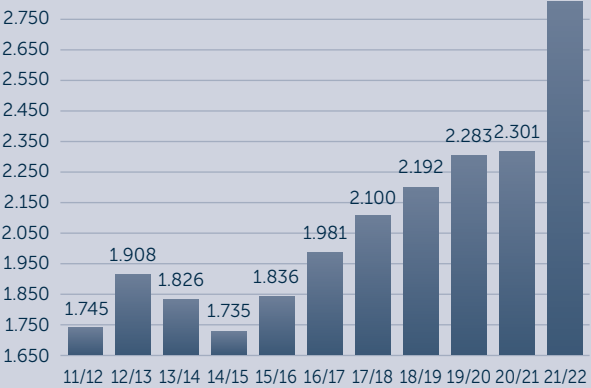
Det resulterede i et meget tidligt forår, hvor vintersæden lagde tidligt fra land, vårsæden blev sået tidligt under nærmest perfekte forhold, og alle afgrøder kom rigtig godt fra start. Hvad enten det var korn, kartofler eller majs. Det tørre vejr fortsatte gennem maj, og flere steder i landet var tørken ved at bide sig fast, inden regnen faldt i 11. time. Ved udgangen af juni stod der en rigtig flot avl på markerne i alle afgrøder, og betingelser var – selv med en landmands kritiske øjne – svære at ønske sig meget bedre, om end lidt mere nedbør i slutningen af maj/begyndelsen af juni havde været rart.

Covid-19-restriktionerne blev som bekendt lempet i løbet af året og gjorde det muligt at mødes i erfagrupper og til markdemoer. Vi kunne tydeligt mærke, at kunderne havde længtes efter dette i samme grad som os. Når der møder 140 deltagere op til vores to majs dage i september, eller når mere end 70 gæster trodser silende juniregn og besøger vores markdag i Borris, bekræfter det os i vores strategi om at komme tæt på kunderne i praksis. Vi er så privilegerede at have et rigtig godt samarbejde med mange dygtige landmænd, som anlægger, passer og plejer demonstrations- og afprøvningsmarker, så vi sammen bliver klogere. Det sætter vi stor pris på, så tak for det!

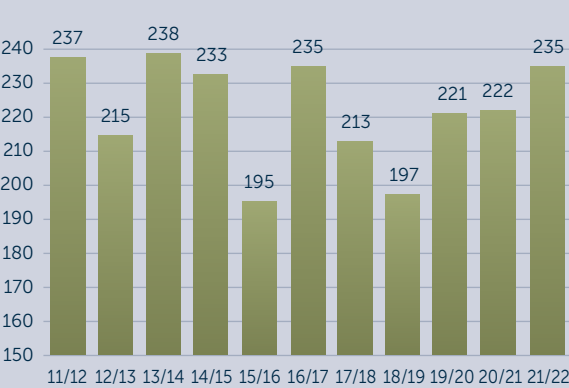
Nettoomsætning

Koncern (mio. kr.)

Bruttofortjeneste

Koncern (mio. kr.)

Ligesom mange andre varer har de ”grønne produkter” også været udfordret på forsyningssikkerheden i et uroligt marked, som har været vanskeligt at navigere i. Med rettidig omhu har vi formået at leve op til den fortsat stigende efterspørgsel og oplevet vækst i salget af majs- og græsfrø, sædekorn, gødning og planteværn. Vi erfarer fra eksisterende og nye kunder, at ved til enhver tid at give dem en fair, ordentlig og ærlig behandling, skabes en tillid til os – særligt når der er bølgegang på markederne. Denne tillid er vi meget ydmyge over og tilstræber at leve op til i fremtiden.

Kvæg

Det forgange år oplevede kvægbruget en markant stigning hvad angår afregning på mælk og kød. Samtidig ser vi i skrivende stund meget høje og svingende priser på tilskudsfoder og korn. I et marked med høje priser på både input og output er der store muligheder for at øge indtjeningen.

Priserne på foder har i en længere periode været påvirket af den verdenssituation, vi er en del af. Derfor er det løbende nødvendigt at vurdere, hvorvidt den enkelte bedrift anvender de blandinger/råvarer, der giver den helt optimale fodring og hermed fuld udnyttelse af malkekvægsbedriftenes største foderkilde – nemlig grovfoderet.

I Vestjyllands Andel har vi adgang til en bred palette af proteinkilder. Hovedparten af vores foderblandinger til kvæg udgøres af rapskager, rapsskrå og sojaskrå, mens også kornbærme, maltspirer, solsikkekrå, bælgplanter osv. indgår mange steder. Variationen i proteinkilderne er først og fremmest med til at sprede risikoen ved udsving i både proteinindhold og pris, og samtidig mindsker det risikoen for at mangle protein grundet den aktuelle verdenssituation. I løbet af det seneste halve år har der i perioder både manglet rapskager, majs gluten 60, solsikkekrå og foderurea. Har man åbnet for flere alternativer i sin forsyning, vil disse mangler ikke ramme så hårdt.

Mangfoldigheden i proteinkilder bliver en meget stor hjælp, når kvægbruget ifølge frivillig aftale skal sænke proteinindholdet i foderrationen. I første step skulle vi ramme maks. 17 % protein pr. kg ts. Denne grænse sænkes løbende, så allerede nu er kravet maks. 16,8 %, og vi skal i 2023 ende på 16,7 % pr. kg tørstof.

Skal vi bruge flere tilsætningsstoffer? Her må svaret så afgjort være et JA! Prisen på de fleste tilsætningsstoffer er ikke steget nævneværdigt, hvilket betyder, at investeringen udgør en mindre del af mælkeprisen. Herunder gennemgår vi tre oplagte muligheder:

Toksinbinder i form Mycofix anvendes efterhånden i en del besætninger. Oplevelsen er, at vi ser et stigende antal besætninger, hvor kørerne mistrives og/eller ikke yder optimalt. Dette kan skyldes, at en ændring i klimaet øger mængder af toksiner i grovfoderet. Hvis man hertil lægger, at vi presser kørerne hårdere, så opstår der lettere problemer. Husk at sørge for rigeligt med energi, da kørerne kvitterer herfor med både forbedret sundhed og ofte også med en højere mælkeydelse, hvilket med udgangspunkt i de aktuelle priser må siges at være meget lønsomt.

Gær i form af Levucell har vi anvendt med succes i adskillige år, og den høje mælkepris har været med til at øge fokus på dette produkt. Gær kan øge fordøjeligheden af fiberfraktioner i vommen. Effekten ses ved at måle fiberresterne i gødningen.

Ensileringsmidler sikrer en bedre og hurtigere ensileringproces med mindre tab, og forhåbentligt mindre varmetab ved udtagelsen. Her er virkelig tale om et produkt, der forbedrer landmandens økonomi i form af bedre grovfoder med mere energi. Samtidig vil det fremadrettet være med til at give plusser i det grønne regnskab.

Slagtekalve

Med en tårnhøj pris på kalvekød er kun det bedste foder godt nok til dine kalve. I VA har vi set mange eksempler på, at anvendelse af vores gode blandinger forbedrer produktionsresultaterne. Vi vil i den forbindelse gerne slå et slag for at løfte resultaterne i kalveproduktionen generelt.

Gris

Branchens helt store fokuspunkt i det seneste år har været udfasningen af veterinær zink. Dét område har således også haft høj prioritet i VA´s grisefodergruppe, hvor vi i tæt samspil med vores kunder har sikret den bedst mulige overgang på de aktuelle bedrifter. I den forbindelse har mange nydt godt af samarbejdet med VA´s staldmanager, som rådgiver i tekniske forhold, der er nødvendige for at opnå de rette betingelser for succes. De senere års foderafprøvninger i egne forsøg samt samarbejdet med Foulum har inspireret til en række løsninger, der nu fungerer i praksis. Det gælder især inden for råvarevalg og behandling samt daglig udfodring og teknik. Vores team arbejder fortsat på udvikling af konceptet gennem erfaringsopsamling og produktafprøvning.

Fodring af søer omkring faring

Netop Foulum har afsluttet en forsøgsrække med fodring af drægtige søer samt fodring omkring faring. VA har været en del af dette projekt og fået stort udbytte af den viden, der er kommet på baggrund af samarbejdet – herunder vedr. fiberindhold, proteinindhold og foderstyrke. Vi har implementeret dette i vores sortiment og vidensdeling.

Proteinnormer

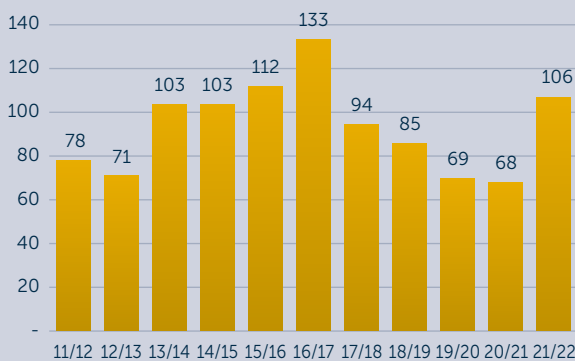
Bliver danske grise bedre til at udnytte protein, eller øges deres behov i relation til forbedret daglig tilvækst? På e-kontroller opleves stor forskel i foderudnyttelse – energiodnyttelsen i relation til tilvækst. Proteinudnyttelsen skal også have opmærksomhed. I fremtiden kan det være afgørende for miljøoptimeringer, at protein- og aminosyreudnyttelsen er i top og udvikler sig i takt med den genetiske udvikling.

Spækmålinger

Nyt og nødvendigt tjekmål for dyrenes energi- og proteinbalance gennem drægtighed, faring og dieperioden. I VA kan vi hjælpe med at måle dyrene og evaluere kundernes fodring.

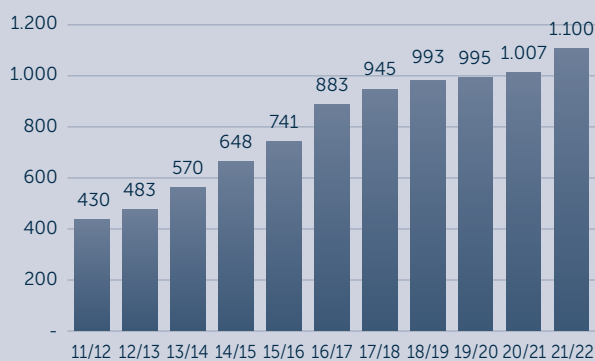
Årets resultat

Koncern (mio. kr.)

Egenkapital

Koncern (mio. kr.)

VA SizeMatters

Vi har i en lang årrække haft stor fokus på formalingsgraden i grisefoder. Med opfindelsen af sigtemaskinen VA SizeMatters sikrer vi en konstant foderkvalitet, hvilket bl.a. har været alfa omega i forbindelse med udfasningen af veterinær zink. Via VA SizeMatters overvåger vi formalingen af råvarerne, inden disse ekspanderes eller presses i piller. Med dette værktøj kan vi i endnu højere grad end tidligere overholde de anbefalede grænseværdier, som førende dyrlæger udstikker for optimal funktionalitet og produktivitet.

Forsyning og pris

Konceptet med fast sammensatte blandinger er udfordret, hvilket skal ses i lyset af de fortsat aktuelle forsyningsvanskeligheder og medfølgende prisstigninger. I den forgangne høst var byg en mangelvare, og ingen ved, hvad det kommende år byder af muligheder. Takket være et solidt råvarekendskab og gode analysemetoder ift. formaling og indhold er vi godt rustet til at producere foder, der forekommer ens fra levering til levering.

Økologi

Også på økologisiden har udfasningen af veterinær zink skabt visse udfordringer, som vi dog har fået løst i fællesskab. Med fokus på normer, behov og sundhed i fravænnings- og vækstperioden, trivsel og velfærd. Vi tilbyder en række fodringsløsninger med valset byg, grovformalet korn og naturligt græsprotein samt marineprotein, som er i tråd med VA´s generelle fokus på lokale proteinkilder.

Netop marineprotein har været en vigtig råvare for at kunne få vores blandinger til at hænge sammen, da der generelt har været knaphed på proteinråvarer. Tilføjelsen af marineprotein har gjort blandingerne meget robuste, selvom der var stor udskiftning af råvarer.

Et tiltagende fokus på danskproducerede råvarer er nødvendigt, men i den forbindelse skal vi også sikre os en fornuftig foderudnyttelse gennem korrekt råvarevalg og korrekt forarbejdning. VA har i samarbejde med en økologisk griseproducent etableret et "fodr-dansk-projekt", hvor vi jf. navnet vil fodre med danske proteinkilder. Det er ikke gratis, men vi skal have noget erfaring med proteiner dyrket og produceret under danske himmelstrøg. Denne test omfatter fodring af søer, smågrise og slagtesvin. Vi har overvågning på slagtegrisenes vægt og kan følge deres vækst i perioden fra 70 dage til slagtning. Denne overvågning muliggør også en vurdering af f.eks. græsproteinets egnethed.

Økologi – generelt

En ny økologiforordning, som har været undervejs i adskillige år, trådte i kraft pr. 1. januar 2022. De nye regler betyder, at enmavede dyr ikke længere kan fodres med op til 5 % konventionelt protein. En ændring, som træder i kraft i et i forvejen meget presset marked. De nye regler havde heller ikke været gældende i mange måneder, før flere lande ansøgte om dispensation til at bruge konventionelt protein.

Trods en stor indsats for en øget lokal proteinforsyning i Europa, er der fortsat betydelige udfordringer for at sikre proteinforsyningen til de økologiske husdyr. Udfordringen er ikke blevet mindre af krigen i Ukraine, som har været en betydelig leverandør af økologiske afgrøder.

Efter et par høstår med overskud af økologisk korn i Danmark blev situationen dramatisk ændret med høsten 2021, hvor overskud blev vendt til knaphed, hvilket har ført til markant stigende kornpriser - også inden krigen i Ukraine brød ud.

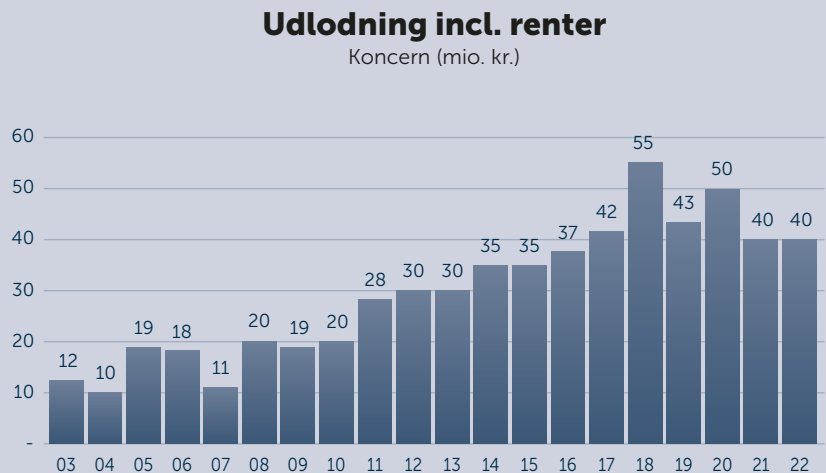
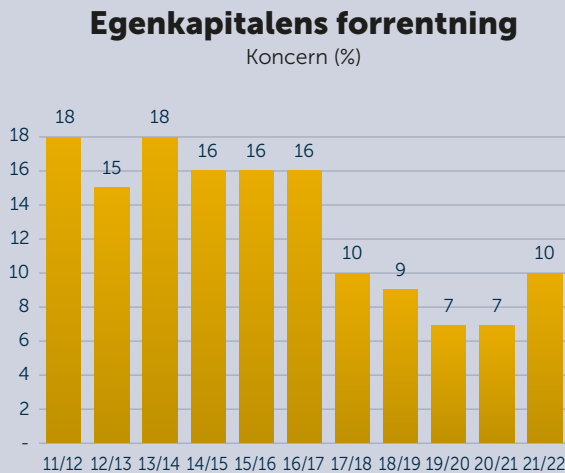
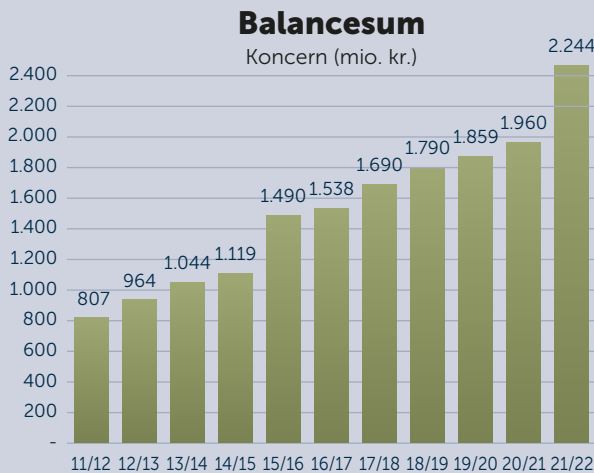
Vi går ind til den kommende høst helt uden overgangsbeholdninger, hvilket betyder huller, der skal dækkes. Heldigvis tyder alt - ved udgangen af regnskabsåret 2021/2022 - på en god høst i Danmark. Tørken i Sydeuropa sender dog skygger ind over håbet om et velforsynet marked.

Hest

Det seneste år har VA valgt at satse på hestefodermarkedet, hvilket bl.a. har ført til opkøb af de to brands HorseLux og Duvil, som igennem flere år er blevet produceret på vores foderfabrikker. Nu er det hele værdikæden, som er blevet en del af den voksende VA-paraply.

Duvil henvender sig til større hestehold og har fokus på salg af foder i bigbags og silolevering. HorseLux er et brand, der i højere grad henvender sig til privatsegmentet og sælges hos flere end 55 eksterne forhandlere udover vore egne AgroLand-butikker. Med opbygningen af et eksternt forhandlernetværk har vi samtidig åbnet for muligheden for salg af vores andre egenproducerede produkter til hobbysegmentet, hvilket er blevet taget rigtig godt imod.

Al vores hestefoder produceres i Danmark på vores fabrik i Borris. Danskproduceret foder er efterhånden en sjældenhed i den danske hestebbranche, og her har vi gode forudsætninger for at skille os ud på markedet. Først og fremmest mindsker vi importen og dermed CO2-udledningen ved transport. Derudover sikrer vi stor fleksibilitet og kontinuerlig høj kvalitet, som vi gerne vil være kendte for. Sidst, men ikke mindst, udnytter vi den store faglige viden, der ligger i VA, til at lave nogle spændende produktnyheder, som er blevet lanceret med stor interesse.

Energi

Energimarkedet er - som alt andet - påvirket af situationen i Ukraine. Brent-noteringen på råolie løftede sig fra et normalt niveau på ca. 60-70 US-dollar i august 2021 til omkring 120 US-dollar i forår/sommer 2022. Heldigvis har mange kunder hos VA med rettidig omhu formået at prissikre brændstofforbruget i tide. Mange har tildelt os den opgave at vælge tidspunktet for, hvornår afdækning skal finde sted. Ved tilmelding til VA´s disponeringsaftale fritages landmanden for den svære beslutning om, hvornår tiden er inde til at afdække brændstofforbruget. VA risikoafdækker gratis årsforbruget ad flere gange hen over året. Medlemmerne af disponeringsaftalen har i 2021 været og er i 2022 afdækket til mellem 3.100,00 og 3.300,00 ex. afgifter og bidrag.

For at imødegå et ønske om muligheden for at udlodde efterbetalinger af klare dieselolier er faktureringen af af miles Bio7 og miles OffRoad flyttet fra VA AgroLand til Vestjyllands Andel.

Brændstoffer bestilles nemmest via VA´s app eller ordrekontoret. Dog har flere, da brændstof-priserne har været fastlåst, valgt at overlade VA ansvaret for, at dieseltanken ikke løber tør. Tanken tilmeldes datolevering, eller der monteres fjernpejler.

En senfølge af Covid-19 har været, at priskrigene på tankstationerne stort set er forsvundet. Vi ser kun store besparelser ved brug af CircleK via VA. Rabataftalerne forbedres løbende, ligesom nye produkter kommer til. Eksempelvis er der netop indgået aftale om fine rabatter på strøm til elbilen, når den tankes hos CircleK og betales via et CircleK-kort, som rekvireres igennem VA.

Desuden har vores gode samarbejde via DV Energy sikret nogle meget favorable priser på Adblue og smøremidler. I et stigende marked har vi formået at holde et lavt prisniveau til gavn for vores medlemmer.

Træpilller fik ligeledes et voldsomt løft i prisen i foråret 2022. Udviklingen fortsætter indtil videre, og forventningen til vinteren 2022/2023 er, at mange kommer til at mangle træpilller, da der pt. ikke er tilstrækkeligt med mængder til rådighed.

Fabrikker

Brand på foderfabrikken i Hee den 22. august 2021 gav ekstra travlhed hen over efteråret, og VA´s konventionelle fabrikskapacitet blev presset til det yderste. Takket være en solid indsats i VA-organisationen lykkedes det at tilgodese kunderne - med de logistiske udfordringer det nu en-

gang giver at hente på mange fabrikker, nødsortiment og ekstra led i bestillingsfasen. Efter et større forarbejde og en længere fase med forsikringsselskabet er vi så småt i gang med genopbygningen på Hee-fabrikken. I samme forbindelse udvides mikrodoseringsbatteriet med transport direkte fra mineralfabrikken, så vi derved sparer opsækning.

For at forbedre personalefaciliteterne laver vi et nyt omklædningsrum med bad og placerer kontrolrummet tættere på produktionen. Efter nye og skærpede brandkrav bliver de nye bygninger sat i betonelementer og malet hvide sammen med tårnet. Roller Mill er byttet ud med to lidt større Skiold-skivemøller SK10, der kører parallelt med slaglemøllen. På mineralfabrikken udvider vi råvarekapaciteten med 5 tunetanke, mens vi venter på forsyningen af nyt plc-udstyr, der er forsinket pga. forsyningsvanskeligheder. For at øge mulighederne er der lavet køreveje med redler-system fra hal 10 gennem hal 5 og hal 4 til fabrikken i Hee.

I Ringkøbing har vi monteret en høj port ved påslaget til tårnet, så der kan aflæsses direkte med tipsættevogn. Transportveje monteret direkte fra tårn til fabrikken sparer mange timers kørsel med gummiged. Vi har sat 2 Skiold-skivemøller SK5000 op til at rive byg og hvede med henblik på at ramme den grove struktur i so- og slagtesvinefoder.

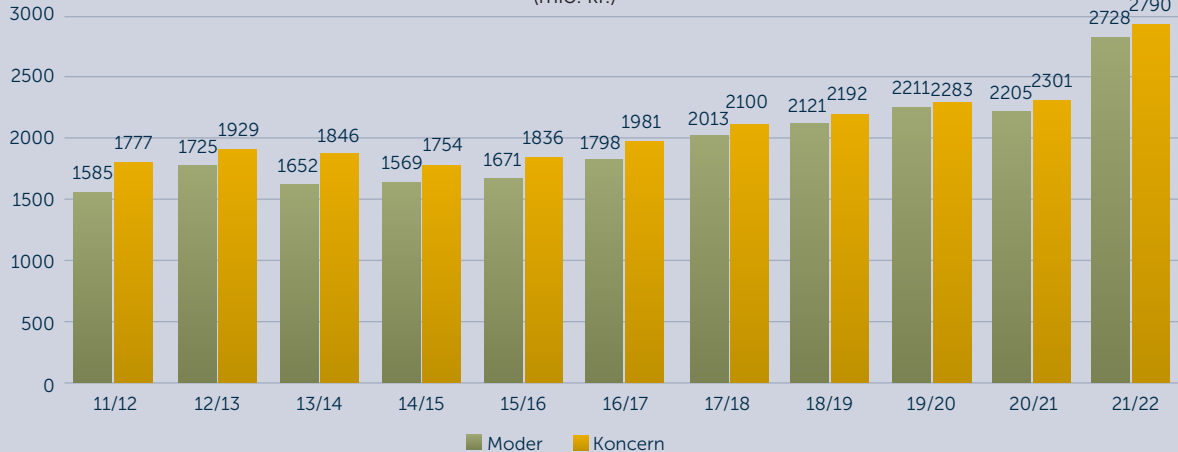
På den økologiske fabrik i Vildbjerg er der installeret en flydende syretank - et krav fra leveran-døren. En lille skivemølle i hal 7 hjælper med en grovere struktur i so- og slagtesvinefoder, og derudover er vi i skrivende stund godt i gang med at installere og indkøre VA SizeMatters på de tre linjer på fabrikken. Der er desuden monteret køreveje med redler-system, så vi kan transportere varer fra flere haller direkte til fabrikken via påslag. Det mindsker kørsel med gummiged og rengøring på udearealerne.

I Borris udvider vi med en ny tank til mælkemelasse. Der er desuden monteret en ny kombi-brænder til olie og gas på dampkedlen - dette for at sikre driften, hvis der skal skrues ned for naturgassen. Yderligere en Skiold-mølle SK5000 er blevet installeret i Borris, så der også rives hvede. Den gamle skorsten til dampkedler blev ved inspektion vurderet til at være udtjent, så der er monteret en ny.

Nordenskov-fabrikken drifter med non-GM, og vi ansøger Varde Kommune om lov til at bygge flere siloer. Der kigges ydermere ind i et projekt med en større dampkedel. Foderproduktionen havde et travlt efterår, men de lave noteringer på grise har givet lavere tonnage hen over foråret.

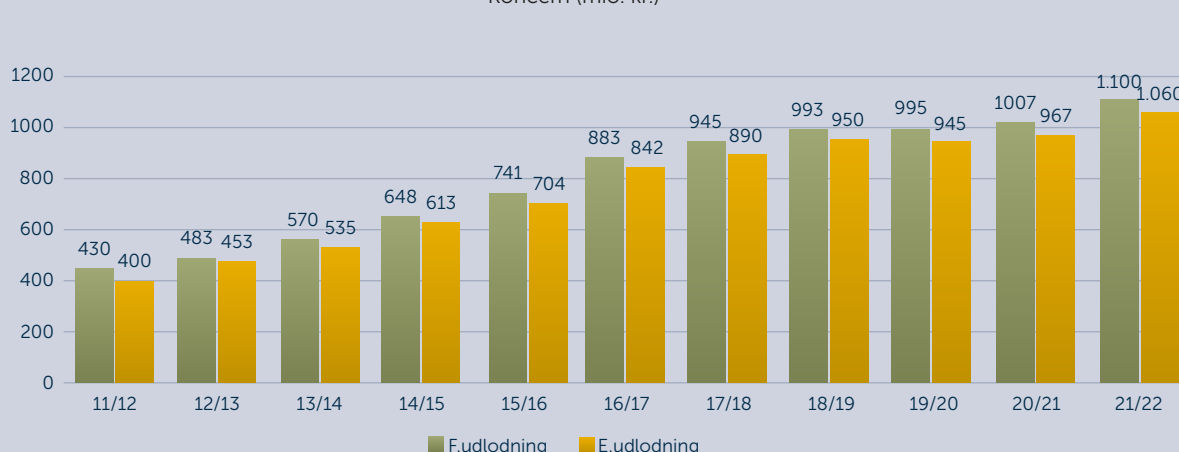
Udvikling i nettoomsætning

(mio. kr.)

Udvikling i egenkapital

Koncern (mio. kr.)

Kapitalandele i selskaber, hvor Vestjyllands Andel har ejerandele:

DLA Agro A.m.b.A. Andelskapital kr. 16,7 mio.	17,88%	11,43%	Scanola A/S Aktiekapital kr. 20,0 mio.
Scanfedt A/S Aktiekapital kr. 17,3 mio.	18,44%	22,74%	Vilomix International Holding A/S Aktiekapital kr. 100,0 mio.
DGF Sikring A.m.b.A. Andelskapital kr. 28,9 mio.	12,66%	16,21%	DV International Holding A/S Aktiekapital kr. 600,0 mio.
DV Energy A/S Aktiekapital kr. 3,0 mio.	18,97%	15,79%	Nordic Seed A/S Aktiekapital kr. 2,0 mio.
VA Agroland A/S Aktiekapital kr. 5,5 mio.	100,00%	25,00%	Nordic Seed International A/S Aktiekapital kr. 1,0 mio.
DAVA Foods Holding A/S Aktiekapital kr. 20,0 mio.	22,30%	100,00%	Agro Enterprise Planning A/S Aktiekapital kr. 0,5 mio.
Danish Bio Commodities A/S Aktiekapital kr. 0,6 mio.	33,00%	50,00%	DBC Equity Holding A/S Aktiekapital kr. 2,0 mio.
Adival A/S Aktiekapital kr. 0,5 mio.	75,00%		

Stormen Malik gav flere skader. Værst gik det ud over vores afdeling i Hjern, hvor en amerikaner-silo kollapsede og desuden forårsagede skader på tag og murværk på en hal. På sin vej havde stor-men desuden fat i lyddæmper og tag på hal 15 i Vildbjerg.

Vi har valg at udskifte 8-10 trucks i Hee, Ringkøbing, Nordenskov og Vildbjerg. Valget faldt på Lindes el-trucks, som bidrager til at give os en grønnere profil.

Astrup har fået en ny blandevoغن, da den gamle var udtjent. Vi har lejet en hal på Hvide Sande havn til sojaskrå, og der er opsat en brovægt, så vi kan køre direkte ud til vores kunder, når der er skib inde. I høsten 2022 tager vi korn ind på ny lokation i Hornsyld hos Alfred Olesen. Der er 4 amerikanersiloer til oplagring af de afgrøder, der ikke køres væk med det samme.

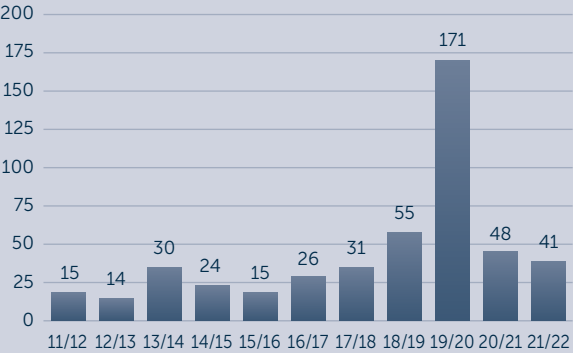
Vi har solgt den første VA SizeMatters sigteprofilmaskine til Norge, hvor den er ved at blive installeret.

Kvalitet
På VA´s centrallaboratorium i Herning arbejdes der konstant for at sikre kvaliteten af de produkter, vi sender ud til vores kunder. Igennem årene har vi opnået diverse certificeringer på såvel kvalitets-som miljøområdet, som vi takket være et veludviklet internt analyseapparat har de bedst mulige forudsætninger for at leve op til.

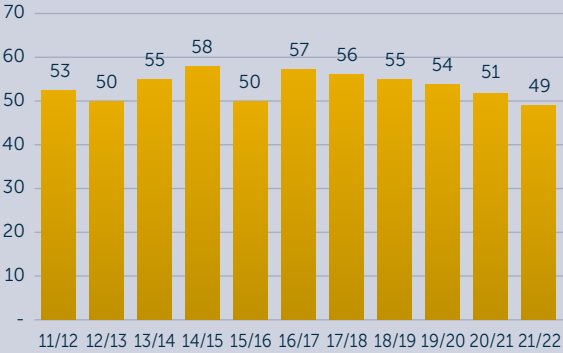
Derudover har vi i løbet af 2021/2022 videreudviklet konceptet omkring vådsigtning, som er yderligere en forsikring af, at vi har den rette struktur i vores foderprodukter. Derudover tilbyder vi som noget nyt, at kunder, der har problemer med hjemmelagret korn, kan få det analyseret via vores toksin-screeningsapparat.

Desuden er vi i skrivende stund godt i gang med udviklingen af en kalibreringsmaskine, som kan analysere vores græsproteinprodukter direkte via anlægget på Ausumgaard.

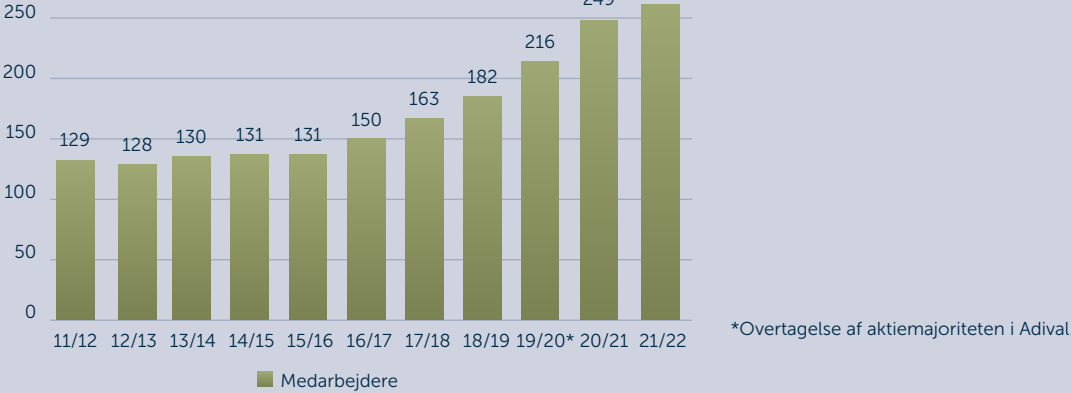
Investeringer materielle anlæg
Koncern (mio. kr.)

Soliditetsgrad
Koncern (%)

Udvikling i antal medarbejdere
Koncern

“Afprøvnings-fabrikken” i Astrup

- I Astrup siger vi aldrig nej til en opgave. Vi prøver at løse det.

Sådan lyder mantraet fra fabrikschef på VA's fabrik i Astrup, Henning Kristensen. Og gå-på-motet giver da også muligheder for at prøve nogle anderledes ting. - Vi får lov til at prøve en masse ting af, og det gør os mere omstillingsparate og innovative i vores tankegang, fortæller Henning Kristensen og fortsætter:

- Vi er gode til at brygge videre på de ideer, som f.eks. kommer fra optimeringen, så vi kan finde løsninger på de forskellige udfordringer. Nogle gange kommer der rigtig gode løsninger ud af det, og andre gange fungerer det ikke. Men så er det bare op på hesten igen, siger Henning Kristensen.

Innovative løsninger

I Astrup behandler man blandt andet rug og hvede med kaustisk soda til brug i kvægfoder, hvor det behandlede korn understøtter en bedre optagelse af foderet hos koen. Dette er et eksempel på den innovative tankegang, der hersker hos VA, som var de første, der tog denne forarbejdningsmetode i brug.

Også et fokus på udnyttelsen af ressourcer booster den innovative tankegang i Astrup. Her har man fundet en løsning på at udnytte de halve rapskerner, som ved rensning sorteres fra, fordi de ikke kan bruges til olieproduktion. De halve kerner indeholder dog stadig en del olie og bruges nu i produktionen af kvægfoder i stedet for at blive kasseret.

- På samme måde kan vi bruge kasseret rug med mel-drøjer, som ikke kan bruges til foderproduktion.

Henning Kristensen

Nu valser vi det, så det kan bruges til produktion af biogas, forklarer Henning Kristensen.

Det skal være spændende at gå på arbejde

Når der skal findes løsninger på diverse udfordringer, er det vigtigt, at medarbejderne selv er med til at udvikle og optimere.

- Jeg lægger utroligt stor vægt på, at det skal være spændende at arbejde på fabrikken i Astrup, siger Henning Kristensen og fortsætter:

- Jeg synes, det er vigtigt at give mine medarbejdere ansvar, så de bliver motiverede og føler, at selvom man er 'menig medarbejder', så kan man sagtens bidrage med noget meget konstruktivt og brugbart.

Netop motivationen hos medarbejderne er vigtigt og noget Henning Kristensen gør meget for at øge.

- Når medarbejderne kan se, at der kommer noget ud af deres indsats, så motiverer det dem. Så gør det pludselig ikke så meget, at det måske var en lidt træls opgave, fortæller han.

De 'trælse' opgaver vil der altid være nogle af, men her kører man i Astrup efter et fast princip.

- Hvis der skal løses en lidt besværlig opgave, så sætter vi to på opgaven, så man ikke står med det hele alene. Og skal der kun én på opgaven, så deler vi det op, så man skiftes til at stå med det. På den måde prøver vi at dele sol og vind lige. Det skal være spændende at være på arbejde, konstaterer Henning Kristensen.

- Og så minder jeg altid mine medarbejdere om, at det er kunderne, der er vores arbejdsgivere, så vi skal altid forsøge at hjælpe dem så godt som muligt. Det skal altid være en god oplevelse for kunderne at komme til Astrup, siger Henning Kristensen og konstaterer, at andelstanken lever i bedste velgående.

- Ansatte: 4
- Produktionsmængde: 1.600 t/mdr. (20.000 t/år)
- Producerer: Forarbejdet korn primært til brug i produktionen på VA's foderfabrikker

Søstjernefabrikken i Kåstrup

Den fik hurtigt sit kælenavn. Søstjernefabrikken. På proteinfabrikken i Kåstrup produceres der dog også andet end søstjerneprotein.

- Uden for søstjernesæsonen producerer vi protein med en fordeling på cirka 60% fisk, 30% rejer og 10% græs. Men fra november til april, hvor søstjerneerne er i sæson, producerer vi cirka 50% søstjerneprotein, forklarer Poul Erik Vestergård Andersen og påpeger fordelingen, at man kan producere græsprotein uden for søstjernesæsonen og vice versa.

- 90 % af proteinerne ryger til fabrikken i Vildbjerg, og resten kommer til foderfabrikken i Hee, fortsætter han. Proteinet bruges i foder og kan erstatte andre proteintilsætninger såsom soja eller fiskemel. Samtidig hjælper fangsten af søstjerner muslingefiskerne i Limfjorden, da søstjerneerne spiser mange af muslingerne. Da muslingerne er med til at rense fjorden, udgør de mange søstjerner altså et problem i Limfjorden. Det problem hjælper man nu med at løse på fabrikken i Kåstrup.

Nye energikilder

Fabrikken er beliggende i GreenLab, som er en grøn industripark, hvor man blandt andet indgår i et energinetværk. Energinetværket gør det muligt for virksomhederne at dele deres overskydende energi – og netop alternative energikilder er noget, man har fokus på i Kåstrup.

- Der bliver blandt andet etableret nye vindmøller i området, som skulle komme fabrikken til gavn i form af billigere strøm. Derudover er der et brintanlæg på trapperne, som gør det muligt at skifte til brint frem for gas, fortæller Poul Erik Vestergård Andersen, som glæder sig over udviklingen.

Færre driftsstop

Også i produktionen har man oplevet udvikling i løbet af det seneste år. Særligt hakning af fisk og søstjerner er blevet lettere, idet man har fået sin egen maskine til hakning på fabrikken.

- Før blev det hakket hos en leverandør, men vi oplevede desværre, at det ikke var hakket grundigt nok. Det betød, at det satte sig fast i maskinerne, hvilket resulterede i driftsstop, fortæller Poul Erik Vestergård Andersen.

Da man ved årsskiftet 2021/2022 har fået en ny maskine til hakning på fabrikken, kan man nu sikre, at fisk og søstjerner er hakket tilstrækkeligt, så medarbejderne i produktionen ikke skal stoppe produktionsmaskinerne for at fjerne tilstopninger.

- Det sparer os for tid – og ikke mindst kræfter, påpeger Poul Erik Vestergård Andersen, der er glad for, at opgaven med hakning nu kan foregå internt på fabrikken egen hakkemaskine.

Fleksibilitet er et nøgleord

Når man kun er fire medarbejdere på en fabrik og arbejder på skift, ser man ikke altid lige så meget til hinanden, som hvis man kunne holde frokostpause sammen hver dag. Men i Kåstrup får man det til at fungere.

- Medarbejderne er rigtig gode til at bakke op om de forskellige personalearrangementer, konstaterer Poul Erik Vestergård Andersen.

- De er også utroligt fleksible. Har vi for eksempel ikke fået produkt ind, som vi kan producere af, så går vi og laver lidt vedligeholdelse i stedet, siger Poul Erik Vestergård Andersen og fortsætter:

- Det er simpelthen bare nogle rare mennesker, der er her på fabrikken.

- Ansatte: 4
- Produktionsmængde: 20 tons/uge
- Producerer: Protein fra fisk, rejer, græs og søstjerner

Poul Erik Vestergård Andersen

Mineralfabrikken i Hee

I Hee har VA ikke kun en foderfabrik men også en mineralfabrik. Faktisk er det en af Danmarks mindste mineralfabrikker. "Den mindste og den bedste", som fabrikschef Steen Dahl selv udtrykker det.

Fabrikken, som laver over 800 forskellige blandinger, producerer kundetilpassede mineralblandinger til griseboder.

- Vi tilpasser produkterne til den enkelte kundes behov, og vi pakker også produkterne i de mængder, som kunden foretrækker, når de skal blande foderet hjemme på bedriften, forklarer Steen Dahl og påpeger, at netop omstillingsparathed er mineralfabrikkens helt store force.

- Omstillingsparathed og fleksibilitet er nøgleord for os. Både i forhold til produktionen, men også i forhold til levering til kunderne. Vi prøver altid at stå på hænder for kunden og strække os dét ekstra, for at give kunden den bedste oplevelse, fortæller Steen Dahl, som samtidig påpeger, at netop fabrikkens størrelse har betydning for fleksibiliteten:

- Jeg tror også, det har noget at gøre med, at vores fabrik ikke er den største. Det er nogle gange lidt nemmere at finde de fleksible løsninger så, fortæller han.

Kort vej fra tanke til handling

Fleksibiliteten på fabrikken betyder også, at man hurtigt kan teste nye ideer af og gå hurtigt fra tanke til handling. For eksempel har man for nylig testet effekten af karry i foderet for at se, hvordan det kunne påvirke ædelysten hos særligt smågrise og søer – og med positive resultater.

- Vi har muligheden for at teste nogle forskellige ting af for at se, om det kan løse nogle af de udfordringer, landmændene oplever. På den måde er der ikke langt fra, at nogen får en idé, til vi kan prøve at føre den ud i livet. Og så er det altid sjovt og også spændende at høre om resultaterne af vores forsøg, fortæller Steen Dahl.

Steen Dahl

Højere kvalitet

Fabrikschef Steen Dahl sætter en ære i at holde fingeren på pulsen og hele tiden have en fornemmelse af, hvad der foregår rundt omkring på fabrikken, så man kan gribe hurtigere ind, hvis der skulle opstå fejl. Her kommer det tætte samarbejde med optimeringen også i spil.

- Vi er jo heldige med, at optimeringen sidder hos os her i Hee, hvilket gør det utroligt nemt at kommunikere. En god kommunikation med optimeringen er meget vigtig, konstaterer Steen Dahl.

Men det er også vigtigt at udvikle på produktionsprocesserne for at sikre den bedste kvalitet. Det har man erfaret i Hee, hvor det ikke tidligere var muligt at knuse råvarerne til pulverform selv. Men det blev nødvendigt.

- Krigen i Ukraine har blandt andet betydet, at det er blevet sværere at få adgang til visse råvarer. Det har betydet, at nogle af de råvarer, man har kunnet få fat på, ikke altid har været knust tilstrækkeligt, når de kom ind hos os på fabrikken. Det har givet nogle udfordringer i forhold til de færdige produkter, da klumper i foderet giver problemer hos grisene, forklarer Steen Dahl.

For at løse problemet med klumper har man installeret en såkaldt slaglemølle, som sorterer klumperne fra, hvorefter de bliver knust.

- Det har betydet en højere kvalitet på blandingerne og færre problemer ude hos kunderne, konstaterer Steen Dahl og glæder sig over, at man på fabrikken er i stand til at afhjælpe de problemer, kunderne oplever, uden at gå på kompromis med kvaliteten.

- Ansatte: 6
- Produktionsmængde: 1.500 t/mdr.
- Producerer: Mineraler til griseboder

"Special-fabrikken" i Hee

- Vi er nok lidt en slags "special-fabrik".

Det er ordene, som fabrikschef på VA's foderfabrik i Hee, Finn Vile Jensen, bruger til at beskrive sin fabrik. Og en "special-fabrik" kan man vist godt kalde det.

Fabrikken beskæftiger sig nemlig primært med at fremstille specialfoderblandinger til søer og smågrise. For eksempel er foderfabrikken i Hee den eneste VA-fabrik, der laver 2 mm pillefoder, som bruges til smågrise.

I produktionen i Hee har man stort fokus på justering af sigteprofilen på foderet. Efter installationen af den nye VA SizeMatters sigtemaskine er det blevet væsentligt lettere at sikre en høj kvalitet på foderet.

- Normalt ved man i produktionen, hvor stærkt maskinerne skal køre for at ramme den rigtige sigteprofil, men det skal justeres, når der kommer nyt korn fra høsten, fortæller Finn Vile Jensen.

Og netop høsten har man også fokus på i Hee.

- Vi har også et stort fokus på årets høst. Vi skal sikre en god kvalitet på det foder, vi producerer, og i år ser det godt ud med kvaliteten på kornet fra høsten, forklarer Finn Vile Jensen.

Kvaliteten på foderet sikres også i samarbejde med optimeringen, som oftest sidder i Hee. Det letter samarbejdet en del og giver også noget socialt.

- Det er nemmere at afprøve nye blandinger, fordi optimeringen er i huset og ser foderet så snart, det er produceret. Og så gør det også samarbejdet nemmere, når man er vant til at se hinanden i frokostpausen, fortæller Finn Vile Jensen.

Finn Vile Jensen

Spiller hinanden gode

Sammenholdet på fabrikken er stærkt. I kølvandet på den brand, der ramte fabrikken i efteråret 2021, oplevede Finn Vile Jensen, at de ansatte "rykkede sammen i bussen" for at få det hele op at køre igen. Han fortæller også, at man i Hee kunne mærke støtten fra resten af VA, fordi det unægteligt presser resten af organisationen, når en fabriksbrand lægger produktionen ned i en periode.

- Vi er gode til at spille hinanden gode, og der er generelt et rigtig godt sammenhold, konstaterer Finn Vile Jensen.

Branden har betydet, at afdelingen i Hee er i fuld gang med genopbygningen efter branden. I forbindelse hermed laves der også fornyelse af andre bygninger på fabrikken, så byggearbejdet omfatter bl.a. siloer og andre produktionsbygninger samt kantine, omklædningsrum og kontorbygning. Byggeriet skulle gerne være færdigt omkring jul.

- Produktionen er ikke helt oppe at køre igen på samme niveau som før branden, men omkring efterårsferien skulle vi gerne være helt tilbage, hvor vi var, fortæller Finn Vile Jensen

Støtte fra lokalsamfundet

Også i lokalsamfundet i Hee mærker fabrikken opbakningen. I foråret 2022 blev der holdt Åbent Hus, hvor besøgende fra lokalområdet kiggede forbi og også havde mulighed for at blive vist rundt på fabrikken.

- De ansatte lavede guidede ture rundt på fabrikken, og vi havde cirka 100 deltagere med rundt. Alle medarbejdere bakkede op om arrangementet og syntes, det var dejligt at kunne vise deres arbejdsplads frem, fortæller Finn Vile Jensen, som glæder sig over, at arrangementet kunne trække hele 300-350 besøgende til foderfabrikken i Hee.

- Ansatte: 14
- Produktionsmængde: 8-9.000 tons/mdr.
- Producerer: Primært specialblandinger inden for griseboder og foder til smågrise

Markedet

Forrige regnskabsårs svære markedsmæssige forhold, som følge af Covid-19 og sammenbrud i de globale forsyningskæder, blev kun forværret i det forgangne regnskabsår. Efterdønningerne fra smadrede forsyningskæder og en hastigt stigende efterspørgsel efter varer globalt udfordrede gennem hele året mange brancher, og korn- og foderstofbranchen blev ingen undtagelse. Situationen blev kun forværret af krigen i Ukraine, der ramte ned i en - i dag for verden - geografisk afgørende forsyningskilde af korn, energi, gødning og andre nødvendige råvarer. Vores verdensbillede i Vesten blev på timer forandret, og vi må erkende, at magtbalancen globalt er usikker og udfordret. Energiforsyningen i Europa er en udfordring nu og her, og det forventes de kommende år at ville præge de markeder, vi i dagligdagen arbejder med.

Vi kan med tilfredshed konstatere, at vi i VA - trods de svære markedsmæssige forhold - i vid udstrækning har formået at forsyne vores kunder med varer efter behov. Samtidig må vi erkende, at verden er i forandring, og forsyningssikkerhed bliver et lige så vigtigt parameter i risikostyringen som prissikkerhed. Det bliver i højere grad nødvendigt at fokusere på sikkerheden i forsyningskæderne, og det arbejde støtter godt op om VA´s initiativer de senere år inden for lokalproduceret protein og energi.

Vi kan efter endnu en sæson konstatere, at interessen for at lade VA varetage indkøb og forsyning af vigtige råvarer kun er voksende. Den komplekse verden, som råvaremarkedet er i dag, erkendes i stigende grad blandt vores kunder. Det samme gør den store betydning, som rettidig afdækning og forsyningssikkerhed har for den enkelte bedrifts bundlinje. I VA er vi utrolig glade for den tillid og opbakning, som vores kunder viser os på dette område, og vi vil fortsat udbygge servicen.

HR

I HR har Covid-19 igen i 2021/2022 fyldt en del. Vi har til enhver tid fulgt myndighedernes retningslinjer og anbefalinger for korrekt Covid-19-adfærd. Mange medarbejdere har efterhånden haft Covid-19, men heldigvis ikke samtidig, hvorfor vi har formået at køre "business as usual". Og for første gang i to år lykkedes det i marts at afholde fysiske personalemøder i stedet for virtuelle. Det var tiltrængt igen at kunne mødes på tværs af organisationen.

Samtlige medarbejdere er i årets løb tilbudt influenzavaccination og sundhedstjek på arbejdspladsen, og mange har valgt at tage imod tilbuddene. Endvidere er der gennemført førstehjælpskursus for medarbejderne på forskellige VA-lokationer.

Det gennemsnitlige antal beskæftigede i VA-moderselskabet er det seneste regnskabsår steget fra 233 medarbejdere i forrige regnskabsår til 237 medarbejdere. Gennemsnitsalderen for medarbejdere i VA er 46 år mod 45 år sidste år, og 36 af 237 medarbejdere er pr. 30.06.2022 fyldt 60 år mod 36 af 233 medarbejdere sidste år.

Vestjyllands Andel er fortsat en arbejdsplads, hvor medarbejderne bl.a. grundet den særlige VA-kultur og -stolthed bliver længe.

Økonomi og AEP – Agro Enterprise Planning A/S

Det forgangne regnskabsår har heldigvis ikke budt på de store overraskelser eller udfordringer i den almindelige drift i økonomiafdelingen. De processer, der blev implementeret i 2020 ved overgangen til nyt ERP-system, har nu været i gang så længe, at det er blevet dagligdag.

Dermed er økonomiafdelingens kontakt til kunder og leverandører blevet minimal, hvilket kun er glædeligt. Det bekræfter hele organisationen i, at vores fælles ERP-system kører efter hensigten, hvilket frigiver flere ressourcer til den gode dialog imellem sælger og kunde eller indkøber og leverandør. Det er i sidste ende dén dialog, der skal være med til at skabe værdien i produktionen og på bedriften.

Der kommer naturligvis fortsat nye måder at benytte vores nye system på. Og ikke mindst nye behov for at analysere på alle vores data. Kort sagt bliver vi fortsat klogere på systemet fra dag til dag. Vi forsøger konstant at levere den nødvendige service til både kunder og internt i VA, og dét fokuspunkt fortsætter selvfølgelig ind i det nye år.

Når vi i Vestjyllands Andel har så stor glæde af vores nye ERP-system, som det er tilfældet, kan vi med ro i sindet udnytte vores viden til at skabe samarbejder på tværs af grovvarebranchen. Derfor etablerede vi i forrige regnskabsår ERP-selskabet Agro Enterprise Planning A/S (AEP), der har til formål at rådgive og supportere andre selskaber før, under og efter ERP-implementeringsprocessen.

Vores første kunde/samarbejdspartner i den forbindelse var Nordsjællands Andel Grovvareforening, der har været i luften med deres nye system siden april. I skrivende stund er de også på den anden side af høstperioden og udviser stor glæde og tilfredshed med systemet. Dermed bliver det forhåbentlig ikke sidste gang, vi sælger vores udvikling til andre.

AgroLand

Efter et stærkt regnskabsår 2020/2021, hvor nedlukningen af Danmark pga. Covid-19 gav tid til haven og større mulighed for anskaffelse af kæledyr, gik vi spændt ind til et år, hvor tingene igen var mere eller mindre normaliserede.

Det er derfor glædeligt, at vi fortsat oplever vækst i de seks AgroLand-butikker og i vores webshop – selv når vi modregner de stigende priser, der i særdeleshed har ramt vores sortiment i butikkerne. Netop de øgede priser på mange produkter har ændret købsadfærden. Det har samtidig bekræftet os i fordelen ved at være tæt på både indkøb og produktionen, da mange af vores største varegrupper er egenproducerede.

Kunder, der handler i AgroLand, mødes af kompetente medarbejdere, der ved hvad de handler med, og som kan rådgive omkring de produkter, der findes på hylderne. Det er vigtigt, at de værdier, der tegner VA, også tegner vores butikker.

Vi søger fortsat at udvikle AgroLand i de kommende år, hvilket skal ske ud fra tre parametre:

- Optimering af vores sortiment. Både fra eksterne leverandører og i særdeleshed med fokus på egen produktion og produktudvikling
- Ny webshop til AgroLand.dk og indretning af webshoplager i Vamdrup
- Udvidelse med 1-3 butikker, enten ved strategisk opkøb eller nyetablering

Adival

Adival, hvis varesortiment består af restprodukter indsamlet fra fødevareproducenter i Danmark, Sverige og Nordtyskland, fortsætter med at skabe gode synergier til VA´s foderproduktion. Hos Adival bearbejdes og forædles restprodukterne til diverse former for mel, gryn, kager samt konfekture til nærende og velsmagende foder. Her er der ikke tale om en sekundavare, men et højt specialiseret produkt, der blandt andet anvendes til opfødning af smågrise og som smagsforstærker i robotblandinger til kvæg.

Adival oplever stor velvilje fra foderproducenter og landmænd for at anvende restprodukterne på så højt et niveau i værdikæden som muligt. Når produkterne så samtidig bidrager positivt til kvaliteten af det foder, de indgår i, er det en win-win situation for alle parter.

Økonomisk blev 2021/2022 præget af den megen turbulens i råvaremarkederne. Generelt kom Adival dog godt igennem året med et tilfredsstillende resultat på den primære drift. Det skal dertil bemærkes, at årets endelige resultat, som er ekstraordinært bedre end forventet, fremkommer som følge af opkøb af nogle enkeltstående restpartier. Denne unikke mulighed kan desværre ikke forventes at opstå igen.

Adival A/S har hidtil haft til huse i lejede lokaler, men har i regnskabsåret opkøbt bygningerne af den tidligere ejerkreds. Dermed foregår produktionen og administrationen nu i egne bygninger til en lavere månedlig husleje.

Associerede selskaber:

DLA Agro A.m.b.A.

I en tid, hvor landbrugssektoren fortsat oplever visse forsyningsproblemer, er det vigtigere end nogensinde at skabe en forsyningssikkerhed til vores medlemmer. I den forbindelse har DLA Agro endnu engang vist sit unikke værdi i forhold til indkøbsstrukturen i den samlede DLA-gruppe. VA er fortsat meget tilfreds med samarbejdet, og vi er sikre på, at vores engagement i DLA Agro samlet set vil styrke økonomien hos vores medlemmer – også i den kommende tid.

Scanola A/S

Scanola arbejder videre med øget værdiskabelse på sine produkter. Der er endnu engang foretaget investeringer, som også på den længere bane gør, at Scanola vil kunne levere råvarer til andre formål end hidtil. Forretningsmæssigt har Scanola igen klaret sig godt og skabt et flot resultat.

Scanfedt A/S

Scanfedt har ligeledes udvidet sine aktiviteter betragteligt og løfter nu en stor del af den danske fedtimport. Samtidig er aktiviteterne på biomasseområdet øget væsentligt, og det forventes at have positiv effekt på såvel top- som bundlinje – også i de kommende år.

DV Energy A/S

DV Energy har endnu engang bevist værdien af fælles indkøb, hvilket er med til at sikre vores kunder en absolut konkurrencedygtig pris på brændstof.

Dava Foods Holding A/S

Dava Foods har haft et særdeles udfordrende år, hvor selskabet har oplevet et lodret fald i afsætningen af økologiske æg. Generelt kæmper Dava Foods med et overudbud af æg, hvilket har resulteret i et historisk dårligt resultat.

Vilomix International Holding A/S

Vilomix oplever ligeledes et overudbud på inputsiden. Trods faldende primærproduktion og faldende eksport til Rusland er det lykkedes ledelsen i Vilomix at styre selskabet godt igennem og levere et resultat tæt på det budgettede.

DV International Holding A/S

DV Internationals aktiviteter i både Baltikum, Finland, Tyskland og Sverige har sprængt budgettet, og samlet set har selskabet leveret et usædvanligt godt resultat. De strukturelle udfordringer, som hidtil har præget det tyske marked, synes at være på tilbagetog.

Nordic Seed A/S

Nordic Seed A/S har endnu engang – både på den korte og lange bane – leveret meget fornuftige resultater såvel forædlingsmæssigt som forretningsmæssigt. Sorterne fra Nordic Seed ligger ikke alene i top udbyttmæssigt, men også hvad angår sundhed. Netop sundheden bliver prioriteret højt i forædlingsprocessen og taler godt ind i den politiske dagsorden. Det samme gør det stigende fokus på forædling af bælgplanter i form af ærter og hestebønner, som skal være med til at nedbringe en del af Danmarks relativt store oversøiske proteinimport.

Det er – som tidligere nævnt – afgørende vigtigt for VA og for dansk landbrug, at vi fastholder vores engagement i planteforædling og styrker det i forvejen frugtbare samarbejde omkring Nordic Seed.

Danish Bio Commodities A/S og DBC Invest A/S

Begge DBC-selskaber har oplevet en positiv udvikling det forgangne regnskabsår.

Perioden – og især 2022 – har været præget af stærkt stigende gaspriser. Det har medført en betydelig forøgelse af omsætning og indtjening for DBC Invests investeringer. Samtidig har Danish Bio Commodities oplevet en positiv udvikling på både porteføljevolumen og de realiserede netto-salgspriser.

DBC Invest er i det forgangne regnskabsår blevet medejere af yderligere to anlæg i form af BB Biogas og Vestjysk Biogas. BB Biogas har fået et betydeligt tilskud til opførelse af et pyrolyseanlæg, der ses som en spændende udviklingsmulighed for biogasanlægget. I juli 2021 blev Grauballegaard Biogas koblet på gasnettet, og i løbet af 2021 skete der desuden en betydelig udvidelse af Sindal Biogas, så anlægget i dag producerer ca. 20 mio. m³ årligt.

I oktober 2021 blev HedeDanmark 10% aktionær i både Danish Bio Commodities og DBC Invest via en rettet kapitalemission i begge selskaber.

Der er sket en forøgelse af medarbejderstaben i både Danish Bio Commodities og DBC Invest, så vi i dag har 12 medarbejdere, som servicerer biogasanlæggene med biologi, teknik, sourcing af biomasser samt salg af bæredygtighedscertifikater.

Måltal og politik for andelen af det underrepræsenterede køn

Bestyrelsen i VA forestår den overordnede ledelse af selskabet og konstituerer sig årligt med formand og næstformand. Bestyrelsen vælges blandt VA´s 50 repræsentantskabsmedlemmer, som alle er medlemmer af foreningen og vælges på generalforsamlingen for en toårig periode med mulighed for genvalg. Bestyrelsen består af 10 medlemmer, ét eksternt medlem godkendt af bestyrelse og repræsentantskab samt én medarbejderrepræsentant. Desuden vælger medarbejderne fire medlemmer til repræsentantskabet (heraf vælger samtlige medarbejdere ét medlem til bestyrelsen), der dermed i alt består af 54 medlemmer. Der er i 2021/2022 ingen kvindelige medlemmer i bestyrelsen. Det er VA´s målsætning, at der inden 2025 er mindst én kvinde i bestyrelsen. Som medlem optages driftsenheder m.fl., der anvender varer inden for foreningens varesortiment, primært i primærlandbruget, som traditionelt er ejet af mænd. Ifølge Danmarks Statistik er 5 % af landbrugsjorden i 2020 ejet af kvinder.

Der er i 2021/2022 to kvinder i repræsentantskabet, begge fra medlemssiden, svarende til 3,7% af repræsentantskabsmedlemmerne. Der har været foreslået og opstillet kvindelige kandidater til bestyrelsesvalg, men ingen kvinder er valgt til bestyrelsen. Selskabets bestyrelse kan kun i ringe omfang påvirke de lokale medlemsprocedurer, men opfordrer til, at kvindelige medlemmer opstiller til repræsentantskabsvalg. Det er VA's målsætning, at 25 % af medarbejderrepræsentanterne inden 2025 er kvinder modsvarende andelen af kvindelige medarbejdere i VA. Der er ingen kvinder i bestyrelsen, da repræsentantskabet ikke valgte nogen af de opstillede.

Vestjyllands Andel mener, at mangfoldighed blandt medarbejdere, herunder en mere ligelig fordeling af kønnene, bidrager positivt til arbejdsmiljøet og kan medvirke til at styrke virksomhedens performance og konkurrenceevne. VA vil således arbejde på at skabe balance mellem kønnene i virksomheden ved at øge fokus på ligestilling for at opnå mere ligelig fordeling i den øverste ledelse, styregruppen. Status ved udgangen af 2021/2022 er, at to medarbejdere i styregruppen er kvinder svarende til 22 % af styregruppen. Det er VA's målsætning, at der inden 2025 er mindst 33 % kvinder i styregruppen. VA vil i forbindelse med ansættelse af ledende medarbejdere have fokus på at øge andelen af kvinder og sørger så vidt muligt for, at begge køn er repræsenteret i den sidste del af rekrutteringsprocessen. VA ansætter dog som hidtil ledere under den præmis, at den mest kvalificerede kandidat ansættes uanset køn.

CSR – Corporate Social Responsibility

VA er bevidst om at udvise ansvarlighed i forhold til det omgivende samfund og drive vores forretning på en måde, der søger at minimere negative påvirkninger og maksimere positiv værdi for mennesker, miljø og klima samt økonomi. Som leverandør af foderstoffer, gødning og øvrige grovvareprodukter til vores kunder og medlemmer er VA en betydelig del af forsyningen til dansk landbrug. Derfor søger vi også konstant at udvikle løsninger, som kan mindske CO2-udledningen og bidrage til den igangværende grønne omstilling i vores branche. Samtidig har vi høj fokus på at levere produkter og rådgivning, som kan fremme dyrevelfærden i landbruget.

Foderproduktion i dag

VA anvender biprodukter i stort set alle foderblandinger, f.eks. sojaskrå, rapskager og solsikkekrå. Det drejer sig om biprodukter fra olieindustrien, som ikke egner sig til human ernæring. KageMix fra Adival har gennem mange år været fast bestanddel i pattegrise- og smågrisefoder og i high-end diegivningsblandinger. Også rester fra mejerier, slagterier, bryggerier og medicinalindustrien har høj værdi i foderblandinger til alle dyregrupper.

Foderproduktion i fremtiden

Dansk Protein Innovation har som mål, at op mod en tredjedel af importeret foderprotein inden for en kortere årrække erstattes med foderprotein baseret på danske proteinkilder. I Kåstrup har VA etableret en fabrik, der netop har til formål at producere dansk protein af invasive arter og restprodukter fra fiskeindustrien. I 2021/2022 kommer al protein til produktion af VA's økologiske foder herfra.

Derudover har VA, i samarbejde med Ausumgaard, SEGES og R&D Engineering og Automation, etableret Danmarks første gårdanlæg til bioraffinering af græs, hvor målet er at producere græsprotein til brug i foderproduktionen.

Det er et helt grundlæggende krav for Vestjyllands Andel at sikre en høj grad af fødevarerikkerhed. Dette sker igennem kontroller og certificeringer.

Miljø og klimaforhold

VA ser det som en kerneopgave at være medlemmerne behjælpelige med at kunne levere på klimadagsordenen samt at sørge for, at landbruget godskrives økonomien herfor. Derfor har vi bl.a. etableret selskaberne Danish Bio Commodities og DBC Invest sammen med Jysk Energi, LEF og HedeDanmark.

Danish Bio Commodities sælger grønne biogas-certifikater for danske biogasselskaber og sørger for, at indtjeningen tilfalder biogasselskaberne og dermed de danske landmænd. DBC Invest er et investeringsselskab, der finansierer nyetablerede biogasselskaber for at understøtte etableringen af biogasselskaber i Danmark og dermed udnyttelsen af biomasser fra landbruget.

Samtidig agter vi i VA at være vores kunder og andelshavere behjælpelige med at leve op til diverse klimakrav. Eksempelvis har Arla – med henblik på at reducere CO2-udledningen – udstukket seks klimaindsatsområder til deres andelshavere. I forbindelse med sådanne og øvrige tiltag søger VA konstant at optimere vores produkter og viden, så vi i fællesskab kan sikre vores kunder og medlemmer så store forbedringer på området som muligt.

Derudover er VA involveret i flere projekter, som har fokus på at reducere udledningen af CO2 i dansk landbrug. Deriblandt udviklingen af et pyrolyseanlæg under projektet SkyClean, hvis teknologi bruger landbrugets halm og gylle til dels at danne klimaneutralt flybrændstof, dels at binde kulstof i jorden.

De største risici for negativ miljøpåvirkning ligger på importerede råvarer som f.eks. soja. Vestjyllands Andel følger branchestandarderne, herunder retningslinjerne for bæredygtig soja som beskrevet af FEFAC (den europæiske brancheforening for grovvarevirksomheder). Derudover arbejder Vestjyllands Andel målrettet på at kunne producere protein lokalt i Danmark, hvilket indtil videre har givet udslag i de førnævnte proteinanlæg i hhv. Kåstrup og på Ausumgaard.

Arbejdet med at deklarere CO2-aftrykket på den enkelte foderblanding fortsætter, men er ikke i mål. Bl.a. fordi der endnu ikke er defineret standarder for CO2-aftrykket på lokaltproduceret protein.

Indkøb af råvarer

VA arbejder kontinuerligt på at sikre, at råvareindkøb ikke kun vurderes ud fra økonomisk, men også miljø- og klimamæssig bæredygtighed. Vi anser det som vigtigt, at vi i endnu højere grad bliver i stand til at forsyne vores kunder med lokalt producerede råvarer, hvilket underbygger VA's indsatser på produktion af protein på basis af græs og maritime produkter.

VA har igennem brancheforeningen DAKOFO i mange år arbejdet med at sikre ansvarligt indkøb af soja. I 2013 indgik branchen aftale med landbruget om at indkøbe soja på basis af seks indkøbskriterier. Siden har branchen deltaget aktivt i udviklingen af FEFAC's Soy Sourcing Guidelines (SSG), som blev lanceret i 2015. Med FEFAC's 2025-erklæring understøtter VA en samlet EU-tilgang til styrket fokus på at source ansvarlig soja, og stiler mod et mål om 100 % FEFAC compliant soja senest i 2025. I praksis betyder det, at VA forpligter sig til gradvist, med 20 % årligt, at øge andelen af ansvarligt indkøbt soja under FEFAC's SSG-kriterier frem mod 2025.

Sociale forhold og medarbejderforhold

VA er afhængig af dygtige og dedikerede medarbejdere, og derfor ønsker vi at skabe de bedst mulige forhold for hver af disse – såvel fysisk som socialt. Medarbejdertrivsel udgør derfor det væsentligste fokus inden for CSR-området. I den forbindelse varetager vores arbejdsmiljøorganisation en vigtig rolle med henblik på at skabe gode og trygge rammer for den enkelte samt holde antallet af arbejdsulykker på et minimum. Alle arbejdsulykker eller nærved-ulykker skal registreres, og her udfærdiges et indberetningsskema til Arbejdstilsynet og forsikringsselskabet. Det handler både om at forebygge, at det sker igen samt at sikre den eller de involverede medarbejdere forsikringsmæssigt.

Alle VA-medarbejdere er desuden omfattet af en sundhedsforsikring, som tilbyder både fysisk og psykisk behandling samt diverse muligheder for kompetent rådgivning. For at sikre medarbejdernes trivsel gennemføres via APV løbende trivselsundersøgelser, senest i december 2020. Ydermere er den enkelte medarbejders trivsel et fast punkt i den årlige MUS-samtale.

Derudover er der i 2021/2022 indført en whistleblowerordning på koncernniveau, hvor medarbejdere og interessenter på fortrolig vis kan indberette alvorlige forhold, der f.eks. sætter medarbejdertrivslen i fare. VA har i skrivende stund ikke modtaget nogen indberetninger.

Som en del af arbejdet med at løfte sit sociale ansvar tager Vestjyllands Andel gerne imod både praktikanter og elever. Vi arbejder for at hjælpe udsatte borgere tilbage på arbejdsmarkedet og etablerer løbende både fleksjobansættelser og praktikophold. Flere praktikantforløb har resulteret i efterfølgende ansættelse efter et godt samarbejde. Desuden var flere af VA's medarbejdere i 2021 engageret i projektet 'Vejen ud', hvor lokale ildsjæle og virksomheder forsøgte at hjælpe unge kontanthjælpsmodtagere i Ringkøbing-Skjern Kommune videre ved hjælp af bl.a. virksomhedspraktik og cykling.

VA er bevidst om sit ansvar for at uddanne faglærte medarbejdere til branchen og etablerede i 2018 et elevuddannelsesforløb for en gruppe af ufaglærte procesoperatører på tværs af fabrikkerne. Disse medarbejdere afsluttede deres uddannelse til faglærte procesoperatører i regnskabsåret 2021/2022 og er efterfølgende blevet fastansat i virksomheden. Endvidere har en anden medarbejder afsluttet sin uddannelse til faglært lager- og logistikoperatør i VA i perioden. VA har p.t. én chaufførelev, og der er indgået endnu en uddannelsesaftale til procesoperatør. Det er VA's mål fortsat at uddanne elever, og ufaglærte medarbejdere opfordres til at uddanne sig til faglærte i virksomheden.

VA støtter endvidere det lokale foreningsliv i vores virkeområde med sponsorater af forskellig slags.

Menneskerettigheder

VA følger FN's til enhver tid gældende retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv (UN Guiding Principles on Business and Human Rights) og tolererer ikke overskridelser af menneskerettighederne.

For at sikre dette læner Vestjyllands Andel sig op ad branchestandarder – f.eks. for importeret soja fra Sydamerika – da det vurderes, at de største risici ligger på tilvejebringelsen af importerede råvarer.

Ligeledes er importen fra Rusland sat på pause efter invasionen af Ukraine. Vestjyllands Andel har valgt at færdiggøre de igangværende kontrakter, men har ikke tegnet nye kontrakter med russiske leverandører siden krigens begyndelse. Vi insisterer på at leve op til en ansvarlig virksomhedsadfærd og har samtidig en naturlig forventning om, at vores leverandører gør det samme. Vi følger løbende op på vores leverandører, og det har ikke givet anledning til bemærkninger i regnskabsåret 2021/2022.

Lokalt varetager Vestjyllands Andel 100% medlemmernes interesser og er således fortsat en helt ren andelsforening.

Antikorruption

VA afstår fra enhver form for korruption og bestikkelse foretaget med henblik på at øve uretmæssig indflydelse ift. en given beslutningsproces. Vi afstår desuden selv fra at modtage eller acceptere nogen form for korruption og bestikkelse. Vi anser risikoen for begrænset og primært relateret til vores leverandørsamarbejder. Dette område indgår derfor ligeledes i vores løbende vurdering af leverandørsamarbejder, hvilket ikke har givet anledning til bemærkninger i regnskabsåret 2021/22.

I løbet af regnskabsåret har vi som nævnt etableret en whistleblowerordning, der giver alle medarbejdere, medlemmer og andre interessenter mulighed for at anmelde formodninger om kriminelle handlinger eller andet, der ikke lever op til de værdier, som Vestjyllands Andel er grundlagt på. Herunder at det selvfølgelig er uacceptabelt at modtage bestikkelse eller foretage anden form for korruption. VA vurderer ikke, at Covid-19-pandemien har udgjort en væsentlig risiko for ikke-finansielle forhold, hvorfor der ikke er udarbejdet nogen politik eller handlinger i forbindelse hermed.

Databeskyttelsesforordning/GDPR

I VA er der fortsat fokus på at efterleve kravene fra EU's Databeskyttelsesforordning (General Data Protection Regulation). VA's GDPR-arbejdsgruppe arbejder kontinuerligt med opgaven for at sikre, at samtlige arbejdsprocesser i virksomheden, hvor der behandles personoplysninger, lever op til forordningen. I regnskabsåret er endvidere indgået aftale med Comply Cloud, der sikrer, at alle GDPR-dokumenter til alle tider er opdaterede iht. gældende lovgivning og forordning.

Dataetik

VA har i øjeblikket ikke en dataetisk politik, men arbejder på at forberede og gennemføre en sådan politik, som vil danne udgangspunkt i forbindelse med vores politikker omkring databeskyttelse og dataetik.

Vi vil sikre overholdelse af gældende databeskyttelseslove og har et stærkt fokus på principperne om selvbestemmelse, menneskelig værdighed, ansvar, lighed og retfærdighed, progressivitet og mangfoldighed generelt. Vi holder altid folk i fokus, og når vi udvikler nye produkter og tjenester, fokuserer vi på privatliv efter design og standard. Vi sigter mod at udarbejde og gennemføre en dataetisk politik i det kommende år.

Risikostyring

Som led i VA's aktivitet handler vi store mængder foder, afgrøder og gødning, som er udsat for en markeds-mæssig eksponering overfor pris. VA har en afdækningspolitik, som sikrer, at koncernen løbende monitorerer risici og afdækker priserne på køb og salg af produkter og afgrøder.

Afdækningen sikres ved en kombination af fysiske og finansielle kontrakter. Det er bestyrelsen, som træffer beslutningen om den tilladte eksponering, og der foretages løbende rapportering til bestyrelsen over den aktuelle eksponering. VA sikrer endvidere relaterede valutarisici som led i afdækningspolitikken.

Forventninger til 2022/2023

VA forventer en fortsat vækst i det kommende år. Trods nedgang i antallet af landbrugsbedrifter oplever vi tilgang af kunder, som også vælger at blive medlemmer. Det konsoliderede nettoomsætningsbudget er på 3.380 mio. kr., og årets resultat før skat budgetteres til 112 mio. kr.

Tak

Vi vil gerne takke kunder og medlemmer for den store tillid og opbakning, der er vist VA. Tak til bestyrelse, ledelse og medarbejdere for et godt samarbejde i årets løb, med ønsket om et fortsat godt samarbejde.

Leif Mølgaard Haubjerg

Steen Bitsch

Non-GM-fabrikken i Nordenskov

Som følge af de seneste års stigende antal omlægnin-
ger til non-GM har VA dedikeret fabrikken i Norden-
skov til produktion af netop non-GM foder.

Det at fabrikken kun beskæftiger sig med non-GM
foder betyder, at man har en sikker og fleksibel pro-
duktion. Der er ingen bekymringer om, at noget skal
holdes fysisk adskilt, da der kun kommer non-GM
råvarer ind på fabrikken.

Den VLOG-certificerede fabrik i Nordenskov produ-
cerer 6.500 tons non-GM kalve- og kvægfoder om
måneden. Netop det, at fabrikken er certificeret,
sparer non-GM producenterne for en del papirarbejde
og giver tryghed.

- Vi producerer cirka 160 forskellige blandinger, og det
er meget tilpassede produkter, fortæller fabrikschef i
Nordenskov Thomas Kjær.

På fabrikken producerer man flest af de såkaldte
basismix, som er færdigblandinger, der er tilpasset den
enkelte landmands ønsker. Foderet bliver presset til
piller, som knuses til pulver igen, så kørerne ikke kan
spise udenom nogle af pillerne.

- Vi producerer også nogle få standardprodukter, som
vi har på silo hele tiden. Det er pilleprodukter, som
bruges i f.eks. malkeroboter, forklarer Thomas Kjær.

Thomas Kjær

Tilfredse kunder

Som på mange andre fabrikker er kvaliteten af produk-
terne et gennemgående fokuspunkt. I Nordenskov har
man derfor fokus på kvaliteten af pillefoderet, hvor der
f.eks. ikke må være smuld i pillevarerne.

- Vi får meget få reklamationer ind, så det lader til,
at vores kunder er tilfredse med vores produkter,
konkluderer Thomas Kjær og glæder sig over den
kendsgerning.

Energioptimering

Et andet fokuspunkt i Nordenskov er energioptime-
ring. Det er især vigtigt i tider med stigende energi-
priser, hvor det bestemt kan betale sig at tænke sig
lidt ekstra om. Og i Nordenskov går man lavpraktisk til
værks.

- Det er sådan noget med for eksempel at huske at
slukke lyset efter sig. Og så skifter vi også til LED-
pærer, når der er noget, der skal skiftes rundt omkring
på fabrikken, fortæller Thomas Kjær.

God kommunikation er nøglen

Med et begrænset antal siloer til rådighed er produkti-
onen nødt til at arbejde tæt sammen med transporten
for at undgå driftsstop.

- Der er en virkelig stor og vigtig opgave i at kommu-
nikationen med transporten fungerer optimalt. Vi skal
hele tiden afstemme, hvad der skal køre ud først, så
det også er det, vi producerer først, fortæller Thomas
Kjær.

- Hvis vi producerer i den forkerte rækkefølge, risikerer
vi, at produktionen må stå stille om natten, fordi vi ikke
har plads i siloerne. Derfor sørger vi for at være i tæt
kontakt med transporten, og vi er blevet rigtig gode til
at få det til at køre, forklarer Thomas Kjær videre.

- Ansatte: 8
- Produktionsmængde 6.500 t/mdr.
- Producerer: Non-GM kvæg- og kalvefoder

Generationsskifte på Ringkøbing-fabrikken

H.P. Kousgård og
Morten Bruun Tanderup

- Man skal ikke stå i vejen for fremskridtet og den nye
generation.

Sådan lyder det fra H.P. Kousgård, afgangende fabriks-
chef på VA's fabrik i Ringkøbing. Han har været ansat
i VA i over 14 år og synes, at tiden er kommet til at
drosle lidt ned.

- Det er også på grund af min alder og sådan. Og så
skal man også lade de unge komme til og ikke bremse
udviklingen, siger H.P. Kousgård videre.

Afløseren som fabrikschef i Ringkøbing er Morten
Bruun Tanderup, som har været ansat i VA i fem år. For
at gøre overgangen så glidende som muligt, har man
lavet en overgangsperiode frem til januar 2023, hvor
Morten Bruun Tanderup læres op i opgaverne som
fabrikschef, så han er helt klar til at stå på egne ben i
det nye år.

- Jeg har stor tiltro til Mortens evner som fabrikschef.
Jeg prøver allerede nu at give nogle opgaver videre til
ham, som jeg måske ikke altid har været så god til at
få sat i system. Det er vigtigt for mig at få overleveret
den slags opgaver ordentligt, så der kommer helt styr
på dem, fortæller H.P. Kousgård om overdragelsen af
ansvaret på fabrikken.

Den nye fabrikschef glæder sig til at overtage det fulde
ansvar og de muligheder og udfordringer, der følger
med. Og han har allerede en klar idé om, hvordan han
ønsker at drive fabrikken videre.

- Jeg håber at kunne køre fabrikken videre i samme
gode spor, som H.P. har gjort de sidste mange år, siger
Morten Bruun Tanderup og fortsætter:

- Selvfølgelig skal vi udvikle os, og det kommer vi også
til. Men jeg synes, at H.P. har gjort et rigtig godt stykke
arbejde her på fabrikken og fået det hele til at køre
rigtig godt - og det ønsker jeg at føre videre, siger
Morten Bruun Tanderup.

Gang i udviklingen

Der er allerede nok at se til for de to fabrikschefer,
som blandt andet skal i gang med at starte et nathold
op igen på fabrikken, efter det har været lukket ned i
nogle måneder.

- Vi skal i gang med at finde medarbejdere til nathold
igen, og det kan godt være lidt af en udfordring. Men
vi er jo bare glade for, at vi har så travlt, at det igen er
nødvendigt at køre om natten også. Det er et godt
tegn, konstaterer Morten Bruun Tanderup.

Ringkøbing-afdelingen har i løbet af det seneste år
optimeret arbejdsgangene med blandt andet installa-
tionen af et nyt transportanlæg til korn.

- Vi har 4-5.000 tons korn i tårnet, som bruges i pro-
duktionen. Med det nye transportanlæg kan vi trække
kornet ned til produktionen automatisk, så vi sparer
en masse arbejde med at ligge og køre kornet selv,
forklarer H.P. Kousgård.

Også i selve produktionen prøver man at udvikle
arbejdsprocesserne. Et af tiltagene indebærer, at
produktionssystemet er indstillet således, at maskiner,
der ikke er i brug, stoppes automatisk. På den måde
kan man optimere energiforbruget i produktionen,
hvilket er utroligt aktuelt netop i disse tider, hvor
energipriserne buldrer derudaf.

MUS-samtaler over frokosten

Det gode sociale sammenhold på fabrikken er endnu
en af de ting, som Morten Bruun Tanderup ønsker at
bibeholde som ny fabrikschef.

- Vi er gode til at snakke sammen om andet end lige
arbejde, når vi sidder sammen i pausen. Vi har også
tidligere arrangeret en fisketur og en julefrokost, som
der var god opbakning til. Der får vi også lige snak-
ket sammen om andet end arbejde, fortæller Morten
Bruun Tanderup, som bakkes op af H.P. Kousgård:

- Når vi holder MUS-samtaler en gang om året, så
kan man godt sidde og tænke: jamen vi holder jo
MUS-samtale meget oftere end det, fordi vi er så gode
til at tale sammen til hverdag.

- Ansatte: 10
- Produktionsmængde: 8.300 t/mdr.
(100.000 t/år)
- Producerer: Foder til slagte- og smågrise
samt tilskudsfoeder

“All-round-fabrikken” i Borris

- Der er fuld fart på.

Sådan beskriver fabrikschef Jørgen Larsen dagligdagen på VA's foderfabrik i Borris.

På fabrikken arbejder man kontinuerligt med sigtefraktionerne for at sikre så høj en kvalitet som muligt. Her har VA SizeMatters sigtemaskinen gjort sit arbejde godt.

- Før tog man prøver af hver blanding og testede dem, så processen var meget manuel. SizeMatters har gjort tingene meget nemmere, fortæller Jørgen Larsen og fortsætter:

- Vi ville ikke kunne undvære den i dag. Den er simpelthen uundværlig.

En win-win situation

På fabrikken i Borris har man et ønske om at få etableret flere siloer, så det bliver lettere at opbevare diverse tilsætningsstoffer i stedet for at skulle håndtere dem i sække. Det gælder for eksempel produkter fra Adival.

Produkterne fra Adival er produceret af overskudsprodukter fra fødevarerindustrien og hjælper til med fedtindholdet i blandt andet grisefoder.

- Det kræver en del tilpasning at bruge den slags biprodukter på foderfabrikker, men det er bestemt det værd at lave de tilpasninger. Det er nogle rigtig gode produkter, vi får fra Adival, siger Jørgen Larsen.

- Det er en win-win situation, at man kan genbruge produkter på den måde og være med til at forhindre madspild – det initiativ kan man ikke rose nok, og det er dejligt at være en del af, siger Jørgen Larsen videre.

Humor i hverdagen

På fabrikken i Borris har man et stærkt socialt sammenhold, hvor humor spiller en stor rolle.

- Vi laver meget sjov med hinanden, og det betyder meget for det sociale at få humor ind i hverdagen, fortæller Jørgen Larsen.

Jørgen Larsen

Med mange ansatte kan det være svært at holde styr på tropperne. Det betyder også, at man ikke altid ser så meget til de kolleger, der arbejder på en anden del af fabrikken end en selv. Men her kan sociale arrangementer i fritiden understøtte sammenholdet. Blandt andet arrangerede man i Borris en bowlingtur, som der var stor opbakning til blandt de ansatte.

- Dem i produktionen ser for eksempel ikke dem i vareturen så meget, så det er rart, når man kan lave nogle sociale aktiviteter, hvor man kan mødes og få set dem, man ikke lige ser så meget i hverdagen, siger Jørgen Larsen.

En del af helheden

På fabrikken i Borris er man tilfreds med samarbejdet med resten af organisationen. Det tætte samarbejde med optimeringen bliver blandt andet lettere ved, at folkene fra optimeringen ofte kommer på besøg på fabrikken i Borris.

Og netop besøg fra hovedkontoret i Herning betyder meget for medarbejderne på fabrikkerne.

- Det giver følelsen af, at man er en del af den helhed, som VA er. Så det betyder utroligt meget, når vi får besøg fra hovedkontoret herude, fortæller Jørgen Larsen.

- Men det giver også noget fagligt. Man får input, som man måske ikke ville have fået ellers, fordi man står sammen på fabrikken og får vendt nogle af de ting, man måske ikke lige tager telefonen og ringer om ellers, forklarer Jørgen Larsen videre.

- Ansatte: 19
- Produktionsmængde: 9.500-10.000 t/mdr.
- Producerer: primært grise- og kvægfoder samt hestefoder

“Øko-fabrikken” i Vildbjerg

I Vildbjerg ligger VA's "øko-fabrik", som udelukkende beskæftiger sig med økologisk foder til grise, kvæg og heste.

På fabrikken har man et godt sammenhold og er gode til at hjælpe hinanden.

- Vi arbejder sammen som én enhed og står ikke bare og venter på, at de andre bliver færdige med deres del. Vi giver alle en hånd med, hvor der er brug for det, fortæller fabrikschef Henrik Simonsen om sammenholdet på fabrikken i Vildbjerg.

Smarte løsninger

Da Vildbjerg-fabrikken udelukkende producerer økologisk foder, varierer produktionshastigheden, og det kan betyde, at dele af produktionsapparatet sommetider ikke er i brug. Hvis ikke maskinerne slukkes, bruges der unødigt energi, og det har man fundet en smart løsning på i Vildbjerg.

- I løbet af det seneste års tid har vi arbejdet en del med en løsning på at spare på energien i produktionen, fortæller Henrik Simonsen.

- Vi har fået indstillet systemet sådan, at når vi er færdige med en foderproduktion, så slukkes de maskiner automatisk, som ikke skal køre videre i næste produktion, forklarer Henrik Simonsen og fortsætter:

- Det betyder, at vi ikke skal holde styr på, om der er slukket for de maskiner, som ikke er i brug, da de bare slukker automatisk. Så det er virkelig en smart løsning, som sparer energi for os, forklarer han.

Henrik Simonsen

God kapacitet

Fabrikken i Vildbjerg skiller sig ikke kun ud, fordi de producerer økologisk foder, men også på kapaciteten.

- Vi har tre presselinjer, og det betyder at vi kan producere tre ordrer på samme tid, hvor mange andre kun kan producere én ordre ad gangen, fortæller Henrik Simonsen.

- Vi bestemmer selv hvilke tre ordrer, vi producerer, så vi kan for eksempel både producere kvægfoder og grisefoder på samme tid, forklarer han videre.

Det er ikke kun i produktionen, at man nyder godt af den gode kapacitet. Også logistikken bliver lettere af de fire køregange, man har på fabrikken.

- Det betyder, at vi kan betjene fire tankvogne ad gangen. De steder, hvor man kun har én køregang, kræver det meget mere planlægning af læsningen. Men med fire køregange er der næsten aldrig kø til læsning, og chaufførerne kan altid komme til i fabrikkens åbnings-tid, konstaterer Henrik Simonsen og glæder sig over de gode forhold.

Fokus på kvalitet

Også i Vildbjerg fylder VA SizeMatters sigtemaskinen og dermed produktkvaliteten meget i hverdagen.

- Vi har stort fokus på at gøre tingene rigtig første gang og sikre så ensartet en proceskørsel som muligt, forklarer Henrik Simonsen og fortæller samtidig, at man i den forbindelse får installeret VA SizeMatters sigtemaskinen i efteråret 2022.

- En ensartet proceskørsel øger kvaliteten af foderet, og det vil SizeMatters hjælpe til. Den vil også gøre det muligt for os at gribe ind tidligere, hvis der opstår problemer, forklarer Henrik Simonsen og glæder sig til implementeringen af den nye sigtemaskine.

- Ansatte: 12
- Produktionsmængde: 6.500 tons/mdr. (77.000 t/år)
- Producerer: Økologisk foder til primært kvæg og grise – dog også hestefoder

Kerne- fortælling

//

VA er et rendyrket andelsselskab – og det skal vores medlemmer kunne mærke. Vi stræber efter at levere produkter, viden og rådgivning, der hjælper og udvikler vores kunders forretning.

Hos VA sætter vi en ære i at arbejde med en kort vej fra tanke til handling. Med en smidig organisation, er vi altid klar til at møde markedernes udsving – hurtigt og effektivt.

Vi vil udvise fagligt mod, når vi løser udfordringer for vores kunder og for branchen. Vi giver vores medarbejdere ansvar, viden og arbejdsrum til at træffe beslutninger.

Vi søger altid at styrke partnerskabet med vores medlemmer, leverandører, producenter og forskning. Herigennem sikrer vi vores solide fundament inden for innovation og udvikling.

Vi vil udbygge vores førerposition inden for bæredygtighed og økologi, og vi vil sætte en dagsorden inden for de nye muligheder, det giver vores branche – og i samfundet som helhed. Men det vigtigste er, at det vi leverer, virker i virkeligheden.

Det er det vi kalder for
praktisk innovation.

Overskudsudlodning

Varegruppe:	Sats pr. ton
Køb:	
Maltbyg	20,00 kr.
Raps	50,00 kr.
Øvrige markafgrøder	5,00 kr.
Salg:	
Råvarer	20,00 kr.
Såsæd	175,00 kr.
Majsfrø	10,00 kr. pr. unit
Mineraler	200,00 kr.
Foderblandinger konventionelt	40,00 kr.
Foderblandinger økologisk	40,00 kr.
Gødning	75,00 kr.
Agrodiesel	150,00 kr.
Transportdiesel	150,00 kr.
Mælk til fodertilskud	5,00 kr. pr. sæk
Veterinærartikler	2,00%
Planteværn	3,50%
Markfrø	3,00%
Byg Hybrid	20,00 kr. pr. unit
Rug Hybrid	20,00 kr. pr. unit
Bælgplanter Hybrid	20,00 kr. pr. unit
Rapsfrø Hybrid	100,00 kr. pr. unit
Af udlodning til medlemmer indstilles, at der hensættes	
30 % på andelskapital 1	Er medlemmets ansvarlige andelskapital, som skal udgøre 5% af gennemsnittet for de sidste 3 års køb, minimum kr. 10.000 - maksimum kr. 100.000, ikke fyldt op, indsættes op til 30% af overskud-det til andelskapital 1, resten overføres til handelskontoen.
35 % på andelskapital 2	Er medlemmets samlede andelskapital på andelskapital 1 og 2, som maksimum kan udgøre kr. 500.000, ikke fyldt op, indsættes op til 35% af overskuddet til andelskapital 2, resten overføres til handelskontoen.
35 % på handelskontoen	De resterende 35% af overskuddet overføres til handelskontoen. Indestående på andelskapital 1 og 2 forrentes med 0,2% p.a.

Hoved- og nøgletal

Koncern	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19	2017/18
Hovedtal i t.kr.					
Nettoomsætning	2.790.415	2.301.096	2.283.377	2.192.441	2.099.828
Bruttoresultat	235.068	221.570	220.837	197.022	212.551
Resultat af primær drift	32.888	25.913	46.675	42.906	55.056
Resultat af kapitalandele	82.971	49.539	34.680	56.845	41.102
Finansielle poster	2.063	-4.141	-3.382	-6.064	-7.138
Årets resultat	105.780	67.518	69.472	84.979	93.992
Balancesum	2.243.730	1.960.074	1.858.935	1.790.166	1.690.048
Egenkapital	1.099.812	1.007.362	994.583	992.514	944.954
Pengestrømme fra driftsaktiviteten	-93.252	52.865	88.691	90.563	47.266
Pengestrømme til investeringsaktiviteten	-78.408	-72.623	-41.223	-49.657	-53.560
Heraf til investering i materielle anlægsaktiver	-57.398	-29.920	-114.550	-55.276	-30.768
Pengestrømme fra finansieringsaktiviteten	-8.339	-42.164	-43.188	-32.166	-136.306
Pengestrøm i alt	-179.999	-61.922	4.280	8.740	-142.600
Nøgletal					
Overskudsgrad	1,0 %	1,2 %	2,0 %	2,0 %	2,6 %
Bruttomargin	8,4 %	9,6 %	9,7 %	9,0 %	10,1 %
Soliditetsgrad	49,0 %	51,4 %	53,5 %	55,4 %	55,9 %
Egenkapitalforrentning	9,9 %	6,7 %	7,1 %	8,8 %	10,3 %
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	256	249	216	255	260

Der henvises til definitioner og begreber under anvendt regnskabspraksis.

Resultatopgørelse
og balance

Resultatopgørelse

		Koncern		Modervirksomhed	
Note		2021/22	2020/21	2021/22	2020/21
2	Nettoomsætning	2.790.414.815	2.301.095.900	2.727.866.709	2.204.983.826
	Produktionsomkostninger	-2.555.347.056	-2.079.525.719	-2.517.154.872	-2.003.753.227
	Bruttoresultat	235.067.759	221.570.181	210.711.837	201.230.599
	Distributionsomkostninger	-165.398.484	-158.238.325	-158.431.085	-153.234.717
	Administrationsomkostninger	-36.781.281	-37.418.542	-31.997.597	-23.582.854
	Resultat af primær drift	32.887.994	25.913.314	20.283.155	24.413.028
	Andre driftsindtægter	3.213.910	4.229.519	5.520.489	3.086.285
	Andre driftsomkostninger	-7.099.100	-1.453.093	-7.024.957	0
	Resultat før finansielle poster	29.002.804	28.689.740	18.778.687	27.499.313
	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	6.135.917	190.127
	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	82.615.788	49.454.212	82.615.788	49.454.212
	Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	355.072	85.211	355.072	85.211
3	Finansielle indtægter	8.957.219	1.514.238	8.872.071	1.481.744
4	Finansielle omkostninger	-6.893.947	-5.655.610	-6.703.767	-5.452.448
	Resultat før skat	114.036.936	74.087.791	110.053.768	73.258.159
5	Skat af årets resultat	-8.257.258	-6.569.807	-5.634.108	-6.042.168
	Årets resultat	105.779.678	67.517.984	104.419.660	67.215.991
Koncernens resultat fordeler sig således:					
	Vestjyllands Andel A.m.b.A	104.419.660	67.215.991		
	Minoritetsinteresser	1.360.018	301.993		
		105.779.678	67.517.984		

Balance

		Koncern		Modervirksomhed	
Note		2021/22	2020/21	2021/22	2020/21
AKTIVER					
6	Anlægsaktiver				
	Immaterielle anlægsaktiver				
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	47.792.656	54.538.342	47.413.597	54.109.283
	Goodwill	13.840.449	12.129.428	1.421.274	526.826
	Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	7.323.734	6.981.061	7.323.734	6.981.061
		68.956.839	73.648.831	56.158.605	61.617.170
7	Materielle anlægsaktiver				
	Grunde og bygninger	233.707.679	208.147.531	212.536.299	208.147.531
	Produktionsanlæg og maskiner	58.006.731	49.733.935	51.755.587	42.502.041
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	37.320.838	35.906.928	34.802.081	33.033.454
	Indretning af lejede lokaler	187.838	216.014	0	0
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	15.340.500	22.310.801	15.340.500	22.012.344
		344.563.586	316.315.209	314.434.467	305.695.370
8	Finansielle anlægsaktiver				
	Kapitalandele i dattervirksomheder	0	0	23.753.509	28.617.592
	Tilgodehavender hos dattervirksomheder	0	0	3.000.000	0
	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.134.216.726	1.046.156.344	1.134.216.726	1.046.156.344
	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.799.999	1.443.469	1.446.644	1.091.572
	Deposita, finansielle anlægsaktiver	0	252.000	0	0
		1.136.016.725	1.047.851.813	1.162.416.879	1.075.865.508
Anlægsaktiver i alt		1.549.537.150	1.437.815.853	1.533.009.951	1.443.178.048
	Omsætningsaktiver				
	Varebeholdninger				
	Råvarer og hjælpematerialer	349.857.497	270.847.463	334.733.863	258.045.982
		349.857.497	270.847.463	334.733.863	258.045.982
	Tilgodehavender				
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	306.094.670	209.660.490	300.996.689	206.959.021
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	6.479.883	3.434.890
	Udskudte skatteaktiver	0	841.409	0	0
	Tilgodehavende selskabsskat	508.000	234.135	0	0
	Andre tilgodehavender	32.989.415	11.290.341	32.841.011	11.037.201
	Periodeafgrænsningsposter	3.410.734	12.753.269	3.263.459	11.379.638
		343.002.819	234.779.644	343.581.042	232.810.750
	Likvide beholdninger	1.332.625	16.630.670	808.754	16.052.110
	Omsætningsaktiver i alt	694.192.941	522.257.777	679.123.659	506.908.842
AKTIVER I ALT		2.243.730.091	1.960.073.630	2.212.133.610	1.950.086.890

Balance

		Koncern		Modervirksomhed	
Note		2021/22	2020/21	2021/22	2020/21
PASSIVER					
9	Egenkapital				
	Andelskapital	230.863.811	216.239.103	230.863.811	216.239.103
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	488.052.093	401.705.125	466.512.444	400.716.145
	Reserve for udviklingsomkostninger	54.394.152	61.089.838	54.394.152	61.089.838
	Reserve for sikringstransaktioner	-2.320.899	-23.159.872	-2.320.899	-23.159.872
	Overført resultat	287.531.923	311.157.477	308.317.146	311.157.484
	Foreslået udbytte	40.000.000	40.400.000	40.000.000	40.400.000
	Vestjyllands Andel A.m.b.A' andel af egenkapital	1.098.521.080	1.007.431.671	1.097.766.654	1.006.442.698
	Minoritetsinteresser	1.290.743	-69.275	0	0
Egenkapital i alt		1.099.811.823	1.007.362.396	1.097.766.654	1.006.442.698
10	Hensatte forpligtelser				
	Udskudt skat	822.425	0	0	0
	Hensatte forpligtelser i alt	822.425	0	0	0
	Gældsforpligtelser				
	Langfristede gældsforpligtelser				
	Gæld til realkreditinstitutter	107.730.157	78.646.267	96.361.750	78.646.267
	Leasingforpligtelser	26.027.995	26.685.660	25.231.798	25.578.603
	Deposita	7.250	0	0	0
		133.765.402	105.331.927	121.593.548	104.224.870
10	Kortfristede gældsforpligtelser				
	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	9.655.623	12.482.171	8.767.012	12.031.794
	Kreditinstitutter i øvrigt	361.227.016	196.526.140	354.193.155	195.156.507
	Modtagne forudbetalinger fra kunder	419.062.788	453.363.087	418.082.462	453.363.087
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	165.900.630	93.993.036	161.529.199	90.365.667
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	371.639	10.814.054
	Skyldig selskabsskat	8.401.224	8.498.647	6.608.000	8.242.281
	Skyldig sambeskatningsbidrag	0	81.548	0	0
	Anden gæld	44.808.160	68.552.982	43.221.941	55.551.085
	Periodeafgrænsningsposter	275.000	13.881.696	0	13.894.847
	1.009.330.441	847.379.307	992.773.408	839.419.322	
Gældsforpligtelser i alt		1.143.095.843	952.711.234	1.114.366.956	943.644.192
PASSIVER I ALT		2.243.730.091	1.960.073.630	2.212.133.610	1.950.086.890
1	Anvendt regnskabspraksis				
12	Personaleomkostninger				
13	Kontraktlige forpligtelser og eventualposter m.v.				
14	Sikkerhedsstillelser				
15	Nærtstående parter				
16	Honorar til selskabets generalforsamlingsvalgte revisor				
17	Resultatdisponering				

Egenkapitalopgørelse

Note	Andelskapital	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	Reserve for udviklingsomkostninger	Reserve for sikringstransaktioner	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt	Minoritets interesser	Egenkapital i alt
Koncern:									
Egenkapital 1. juli 2021	216.239.103	401.705.125	61.089.838	-23.159.872	311.157.477	40.400.000	1.007.431.671	-69.275	1.007.362.396
Kapitalforhøjelse	14.624.708	0	0	0	269.311	0	14.894.019	0	14.894.019
Overført via resultatdisponering	0	95.170.810	-6.695.686	0	-24.055.464	40.000.000	104.419.660	1.360.018	105.779.678
Egenkapital overført til reserver	0	0	0	0	160.599	-160.599	0	0	0
Andre værdireguleringer af egenkapital	0	-8.823.842	0	0	0	0	-8.823.842	0	-8.823.842
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	0	0	20.838.973	0	0	20.838.973	0	20.838.973
Udloddet udbytte	0	0	0	0	0	-40.239.401	-40.239.401	0	-40.239.401
Egenkapital 30. juni 2022	230.863.811	488.052.093	54.394.152	-2.320.899	287.531.923	40.000.000	1.098.521.080	1.290.743	1.099.811.823
Modervirksomhed:									
Egenkapital 1. juli 2021	216.239.103	400.716.145	61.089.838	-23.159.872	311.157.484	40.400.000	1.006.442.698		
Kapitalforhøjelse	14.624.708	0	0	0	269.311	0	14.894.019		
17 Overført via resultatdisponering	0	74.385.594	-6.695.686	0	-3.270.248	40.000.000	104.419.660		
Egenkapital overført til reserver	0	0	0	0	160.599	-160.599	0		
Andre værdireguleringer af egenkapital	0	-8.589.295	0	0	0	0	-8.589.295		
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	0	0	20.838.973	0	0	20.838.973		
Udloddet udbytte	0	0	0	0	0	-40.239.401	-40.239.401		
Egenkapital 30. juni 2022	230.863.811	466.512.444	54.394.152	-2.320.899	308.317.146	40.000.000	1.097.766.654		

		Koncern	
Note		2021/22	2020/21
18	Årets resultat	105.779.678	67.517.984
	Reguleringer	-43.335.611	304.409
19	Pengestrømme fra primær drift før ændring i driftskapital	62.444.067	67.822.393
	Ændring i driftskapital	-149.871.650	-7.911.940
	Pengestrømme fra primær drift	-87.427.583	59.910.453
	Renteindbetalinger m.v.	8.957.219	1.514.238
	Renteudbetalinger m.v.	-6.893.947	-5.655.610
	Betalt selskabsskat	-7.887.669	-2.904.375
	Pengestrømme fra driftsaktivitet	-93.251.980	52.864.706
	Køb af immaterielle anlægsaktiver	-7.069.444	-13.939.122
	Køb af materielle anlægsaktiver	-57.397.588	-29.920.257
	Salg af materielle anlægsaktiver	424.699	3.563.146
	Køb af finansielle anlægsaktiver	-17.401.458	-35.185.000
	Modtagne udbytter fra associerede virksomheder	3.035.899	2.858.041
	Pengestrømme til investeringsaktivitet	-78.407.892	-72.623.192
	Betalt udbytte	-40.239.401	-50.000.000
	Provenue ved optagelse af gæld til kreditinstitutter	108.790.000	0
	Afdrag på gæld til realkreditinstitutter	-83.923.280	-4.970.427
	Afdrag på leasingforpligtelser (finansiel leasing)	-7.591.076	-5.633.686
	Indskud andelskapital	14.624.708	18.439.668
	Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-8.339.049	-42.164.445
	Årets pengestrøm	-179.998.921	-61.922.931
	Likvider 1. juli	-179.895.470	-117.972.539
20	Likvider 30. juni	-359.894.391	-179.895.470

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Vestjyllands Andel A.m.b.A for 2021/22 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store klasse C-virksomheder.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Præsentationsvaluta

Årsregnskabet er aflagt i danske kroner (kr.).

Koncernregnskabet

Bestemmende indflydelse

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de dattervirksomheder, hvori modervirksomheden har bestemmende indflydelse (kontrol).

Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en dattervirksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger. Derudover stilles der krav om muligheden for at opnå et økonomisk afkast af investeringen.

Ved vurderingen af, om modervirksomheden besidder bestemmende indflydelse, tages ligeledes hensyn til de facto kontrol.

Eksistensen af potentielle stemmerettigheder, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres til yderligere stemmerettigheder, tages med i vurderingen af, om en virksomhed kan opnå beføjelsen til at styre en anden virksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger.

Betydelig indflydelse

Virksomheder, hvori koncernen kan udøve betydelig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse antages at foreligge, når modervirksomheden direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 % af stemmerettighederne eller koncernen vurderes at opnå betydelig indflydelse gennem ledelsesposter, men der ikke foreligger bestemmende indflydelse.

Eksistensen af potentielle stemmerettigheder, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres til stemmerettigheder, medtages i vurderingen af, om der foreligger betydelig indflydelse.

Koncernregnskabsudarbejdelse

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomhedens og de enkelte dattervirksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. Urealiserede fortjenester ved transaktioner med associerede virksomheder elimineres i forhold til koncernens ejerandel i virksomheden. Urealiserede tab elimineres på samme måde som urealiserede fortjenester, medmindre de er udtryk for værdiforringelse.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes andel af årets resultat og af egenkapitalen i dattervirksomheder, der ikke ejes 100 %, indgår i koncernens resultat og egenkapital, men præsenteres separat.

Køb og salg af minoritetsinteresser under fortsat bestemmende indflydelse indregnes direkte på egenkapitalen som en transaktion mellem kapitalejere.

Kapitalandele i associerede virksomheder og joint ventures indregnes i koncernregnskabet efter indre værdis metode.

Koncernens aktiviteter i driftsfællesskaber indregnes i koncernregnskabet linje for linje.

Minoritetsinteresser

Ved første indregning måles minoritetsinteresser til dagsværdien af minoritetsinteressernes ejerandel.

Der indregnes goodwill vedrørende minoritetsinteressernes andel i den overtagne virksomhed.

Eksterne virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i koncernregnskabet frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyerhvervede virksomheder. Ophørte aktiviteter præsenteres særskilt, jf. nedenfor.

Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor koncernen faktisk opnår kontrol over den overtagne virksomhed.

Ved køb af nye virksomheder, hvor koncernen opnår bestemmende indflydelse over den købte virksomhed, anvendes overtagelsesmetoden. De tilkøbte virksomheders identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Identificerbare immaterielle aktiver indregnes, hvis de kan udskilles eller udspringer fra en kontraktlig ret. Der indregnes udskudt skat af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem på den ene side købsvederlaget, værdien af minoritetsinteresser i den overtagne virksomhed og dagsværdien af eventuelle tidligere erhvervede kapitalandele, og på den anden side dagsværdien af de overtagne identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes som goodwill under immaterielle aktiver. Goodwill afskrives lineært i resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid.

Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet.

Ved overtagelsen henføres goodwill til de pengestrømsfrembringende enheder, der efterfølgende danner grundlag for nedskrivningstest. Goodwill og dagsværdireguleringer i forbindelse med overtagelse af en udenlandsk enhed med en anden funktionel valuta end koncernens præsentrationsvaluta behandles som aktiver og forpligtelser tilhørende den udenlandske enhed og omregnes ved første indregning til den udenlandske enheds funktionelle valuta med transaktionsdagens valutakurs.

Købsvederlaget for en virksomhed består af dagsværdien af det aftalte vederlag i form af overdragne aktiver, påtagne forpligtelser og udstedte egenkapitalinstrumenter. Hvis en del af købsvederlaget er betinget af fremtidige begivenheder eller opfyldelse af aftalte betingelser, indregnes denne del af købsvederlaget til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Efterfølgende reguleringer af betingede købsvederlag indregnes i resultatopgørelsen.

Omkostninger, afholdt i forbindelse med virksomhedskøb, indregnes i resultatopgørelsen i afholdelsesåret.

Hvis der på overtagelsestidspunktet er usikkerhed om identifikation eller måling af overtagne aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser eller fastlæggelsen af købsvederlaget, sker første indregning på baggrund af foreløbigt opgjorte værdier. Hvis det efterfølgende viser sig, at identifikation eller måling af købsvederlaget, overtagne aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser ikke var korrekt ved første indregning, reguleres opgørelsen med tilbagevirkende kraft, herunder goodwill, indtil 12 måneder efter overtagelsen, og sammenligningstal tilpasses. Herefter indregnes eventuelle korrektioner som fejl.

Ved afhændelse af dattervirksomheder, hvor den bestemmende indflydelse tapes, opgøres fortjeneste eller tab som forskellen mellem salgssummen med fradrag af salgsomkostninger på den ene side og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på den anden side.

Valutaomregning

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter præsenteres som særskilte regnskabsposter i balancen.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver eller forpligtelser, indregnes som særskilte regnskabsposter i balancen og i reserven for sikringstransaktioner under egenkapitalen. Resultater den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet på egenkapitalen til kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen.

RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Virksomheden har som fortolkningsbidrag for indregning af omsætning valgt IAS 11/IAS18.

Indtægter fra salg af handelsvarer og færdigvarer, hvilket primært omfatter foderstoffer, gødning og andre grovarer, indregnes i nettoomsætningen, når overgang af de væsentligste fordele og risici til køber har fundet sted, indtægten kan opgøres pålideligt og betaling forventes modtaget. Tidspunktet for overgang af de væsentligste fordele og risici tager udgangspunkt i standardiserede leveringsbetingelser baseret på Incoterms® 2020.

Nettoomsætning måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Alle former for afgivne rabatter indregnes i nettoomsætningen.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, omkostninger til produktionspersonale, leje og leasing samt afskrivninger på produktionsanlæg.

Under produktionsomkostninger indregnes afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Distributionsomkostninger

I distributionsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til distribution af varer solgt i årets løb og til årets gennemførte salgskampagner m.v. Herunder indregnes omkostninger til salgspersonale, reklame og udstillingsomkostninger samt afskrivninger. Salgs og markedsføringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når virksomheden opnår kontrol med salgs eller markedsføringsproduktet.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration af virksomheden, herunder omkostninger til administrativt personale, ledelsen, kontorlokaler og kontoromkostninger samt afskrivninger på aktiver, som benyttes i administrationen.

Andre driftsindtægter og omkostninger

Andre driftsindtægter og omkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter, herunder fortjeneste eller tab ved salg af anlægsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner, samt andre omkostninger til social sikring m.v. til virksomhedens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Afskrivninger

Af og nedskrivninger omfatter afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostprisen med fradrag af eventuel restværdi, afskrives lineært over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Færdiggjorte udviklingsprojekter	5-10 år
Goodwill	5-10 år
Bygninger	20-30 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-12 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5 år
Indretning af lejede lokaler	20 år

Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktions , distributions og administrationsomkostninger.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Grunde afskrives ikke.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Efter den indre værdis metode indregnes en forholdsmæssig andel af resultat efter skat i de underliggende virksomheder i resultatopgørelsen. Resultatandele efter skat i tilknyttede og associerede virksomheder præsenteres i resultatopgørelsen som særskilte linjer. For kapitalandele i tilknyttede virksomheder foretages fuld eliminering af koncerninterne avancer/tab. For kapitalandele i associerede virksomheder foretages alene forholdsmæssig eliminering af koncerninterne avancer/tab.

I både koncernens og modervirksomhedens resultatopgørelser indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance/tab.

Posten omfatter modtagne udbytter fra tilknyttede og associerede virksomheder.

Resultat af andre kapitalandele, der er anlægsaktiver

Heri indregnes renteindtægter, udbytter, urealiserede kursgevinster samt realiserede afhændelsesgevinster.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og _omkostninger samt tillæg og godtgørelse under aconto-skatteordningen m.v.

Skat

Skat af årets resultat omfatter aktuel skat af årets forventede skattepligtige indkomst og årets regulering af udskudt skat. Årets skat indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i egenkapitalen med den del, som kan henføres til transaktioner indregnet i egenkapitalen.

BALANCEN

Immaterielle anlægsaktiver

Goodwill afskrives over den vurderede økonomiske levetid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Goodwill afskrives lineært over afskrivningsperioden, som fremgår af afsnittet "Af og nedskrivninger".

Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsaktiviteter.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, og hvor den tekniske gennemførlighed, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle aktiver, hvis kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions salgs og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af og nedskrivninger.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid, som fremgår af afsnittet "Af og nedskrivninger".

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte knyttet til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Fortjeneste eller tab opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste og tab ved salg af materielle aktiver indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode. I koncernregnskabet måles kapitalandele i fællesledede virksomheder ligeledes efter den indre værdis metode.

Ved første indregning måles kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder til kostpris, dvs. med tillæg af transaktionsomkostninger. Kostprisen allokeres i overensstemmelse med overtagelsesmetoden, jf. anvendt regnskabspraksis for virksomhedssammenslutninger.

Kostprisen værdireguleres med resultatandele efter skat opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer/tab.

Konstaterede merværdier og eventuel goodwill i forhold til den underliggende virksomheds regnskabsmæssige indre værdi amortiseres i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis for de aktiver og forpligtelser, som de kan henføres til. Negativ goodwill indregnes i resultatopgørelsen.

Modtaget udbytte fradrages den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder, der måles til regnskabsmæssig indre værdi, er underlagt krav om nedskrivningstest, hvis der foreligger indikationer på værdiforringelse.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af tilknyttede og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Leasingkontrakter

Virksomheden har som fortolkningsbidrag for klassifikation og indregning af leasingkontrakter valgt IAS 17.

Leasingkontrakter vedrørende aktiver, hvor virksomheden har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), måles ved første indregning i balancen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingkontraktens interne rentefod eller den alternative lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver behandles herefter som virksomhedens øvrige aktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Leasingkontrakter, hvor virksomheden ikke har alle væsentlige fordele og risici forbundet med ejendomsretten, er operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing og øvrige lejekontrakter indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Virksomhedens samlede forpligtelser vedrørende operationelle leasing og lejekontrakter oplyses under eventualposter.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer, som virksomheden planlægger at beholde til udløb, måles til amortiseret kostpris opgjort på basis af den effektive rente på anskaffelsestidspunktet. Kursregulering indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Værdipapirer og kapitalandele, der består af børsnoterede aktier og obligationer, måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen. Kapitalandele, der ikke er optaget til handel på et aktivt marked, måles til kostpris.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Tidligere indregnede nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO metoden eller gennemsnitsmetoden. Er nettorealiseringsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi. Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostprisen for råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer og varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Låneomkostninger indregnes ikke i salgsprisen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Virksomheden har som fortolkningsbidrag for nedskrivninger af finansielle tilgodehavender valgt IAS 39.

Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Tilgodehavender, hvor der ikke foreligger en objektiv indikation på værdiforringelse på individuelt niveau, vurderes på porteføljeniveau for objektiv indikation for værdiforringelse. Porteføljerne baseres primært på debitorernes hjemsted og kreditvurdering i overensstemmelse med virksomhedens risikostyringspolitik. De objektive indikatorer, som anvendes for porteføljer, er fastsat baseret på historiske tabserfaringer.

Nedskrivninger opgøres som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavender og nutidsværdien af de forventede pengestrømme, herunder realisationsværdi af eventuelle modtagne sikkerhedsstillelser. Som diskonteringsats anvendes den effektive rente for det enkelte tilgodehavende eller portefølje.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Egenkapital

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode omfatter nettoopskrivninger af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder i forhold til kostpris. Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn. Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Reserve for udviklingsomkostninger

Reserve for udviklingsomkostninger omfatter indregnede udviklingsomkostninger. Reserven kan ikke benyttes til udbytte eller dækning af underskud. Reserven reduceres eller opløses, hvis de indregnede udviklingsomkostninger afskrives eller udgår af virksomhedens drift. Dette sker ved overførsel direkte til egenkapitalens frie reserver.

Reserve for sikringstransaktioner

Reserve for sikringstransaktioner indeholder den akkumulerede nettoændring i dagsværdien af sikringstransaktioner, der opfylder kriterierne for sikring af fremtidige betalingsstrømme, og hvor den sikrede transaktion endnu ikke er realiseret. Reserven opløses, når den sikrede transaktion realiseres, hvis de sikrede pengestrømme ikke længere forventes realiseret, eller sikringsforholdet ikke længere er effektivt. Reserven repræsenterer ikke en selskabsretlig binding og kan derfor udgøre et negativt beløb.

Foreslået udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill og kontorejendomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle bortset fra virksomhedsovertagelser er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have indvirkning på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, som de forventes at blive udnyttet med, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme jurisdiktion. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden. I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisationsværdien.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser måles til nutidsværdien af de resterende leasingydelse inkl. en eventuel garanteret restværdi baseret på de enkelte leasingkontraktens interne rente.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger, som vedrører indtægter i efterfølgende regnskabsår.

Dagsværdi

Dagsværdiansættelsen tager udgangspunkt i det primære marked. Hvis et primært marked ikke eksisterer, tages udgangspunkt i det mest fordelagtige marked, som er det marked, som maksimerer prisen på aktivet eller forpligtelsen fratrukket transaktions- og/eller transportomkostninger.

Alle aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi, eller hvor dagsværdien oplyses, er kategoriseret efter dagsværdihierarkiet, som er beskrevet nedenfor:

Niveau 1:	Værdi opgjort ud fra dagsværdien på tilsvarende aktiver/forpligtelser på et velfungerende marked.
Niveau 2:	Værdi opgjort ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder på baggrund af observerbare markedsinformationer.
Niveau 3:	Værdi opgjort ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder og rimelige skøn foretages på baggrund af ikke observerbare markedsinformationer.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser virksomhedens pengestrømme for året fordelt på drifts , investerings og finansie-ringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt virksomhedens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle aktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedens selskabskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristet bankgæld samt kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger om nettoomsætningens fordeling på aktiviteter, hvis disse afviger betydeligt indbyrdes med hensyn til tilrettelæggelsen af salget af varer og tjenesteydelser.

Nøgletal

Nøgletal er beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens anbefalinger.

Noter

		Koncern		Modervirksomhed	
Note		2021/22	2020/21	2021/22	2020/21
2	Segmentoplysninger				
	Nettoomsætning fordelt på forretningssegmenter:				
	Afgrøder og råvarer	566.769.279	460.143.538	581.732.690	460.263.718
	Foderstoffer	1.445.562.482	1.246.850.958	1.427.572.257	1.246.572.637
	Energi	185.409.524	170.381.105	160.426.719	121.094.029
	Mark	462.522.392	291.666.172	464.765.347	293.422.382
	Andet	130.151.138	132.054.127	93.369.696	83.631.060
		2.790.414.815	2.301.095.900	2.727.866.709	2.204.983.826
3	Finansielle indtægter				
	Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	0	0	78.619	53.587
	Andre finansielle indtægter	8.957.219	1.514.238	8.793.452	1.428.157
		8.957.219	1.514.238	8.872.071	1.481.744
4	Finansielle omkostninger				
	Andre finansielle omkostninger	6.893.947	5.655.610	6.703.767	5.452.448
		6.893.947	5.655.610	6.703.767	5.452.448
5	Skat af årets resultat				
	Beregnet skat af årets skattepligtige indkomst	8.070.740	6.713.884	6.000.000	6.000.000
	Årets regulering af udskudt skat	613.179	-186.245	0	0
	Regulering af skat vedrørende tidligere år	-211.952	42.168	-365.892	42.168
	Refusion i sambeskatning	-214.709	0	0	0
		8.257.258	6.569.807	5.634.108	6.042.168

Note	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Goodwill	Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	I alt
6	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER			
KONCERN:				
Kostpris 1. juli 2021	64.570.713	23.013.341	6.981.061	94.565.115
Tilgange	0	3.885.084	3.184.360	7.069.444
Overført	0	0	-2.841.687	-2.841.687
Kostpris 30. juni 2022	64.570.713	26.898.425	7.323.734	98.792.872
Af og nedskrivninger 1. juli 2021	10.032.371	10.883.913	0	20.916.284
Afskrivninger	6.745.686	2.174.063	0	8.919.749
Af og nedskrivninger 30. juni 2022	16.778.057	13.057.976	0	29.836.033
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2022	47.792.656	13.840.449	7.323.734	68.956.839
MODERVIRKSOMHED:				
Kostpris 1. juli 2021	64.120.713	8.665.696	6.981.061	79.767.470
Tilgange	0	1.385.084	3.184.360	4.569.444
Overført	0	0	-2.841.687	-2.841.687
Kostpris 30. juni 2022	64.120.713	10.050.780	7.323.734	81.495.227
Af og nedskrivninger 1. juli 2021	10.011.430	8.138.870	0	18.150.300
Afskrivninger	6.695.686	490.636	0	7.186.322
Af og nedskrivninger 30. juni 2022	16.707.116	8.629.506	0	25.336.622
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2022	47.413.597	1.421.274	7.323.734	56.158.605

Note	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
7	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER					
KONCERN:						
Kostpris 1. juli 2021	507.933.699	225.453.231	210.143.102	563.721	22.310.801	966.404.554
Tilgange	29.517.926	492.202	10.532.577	0	25.178.916	65.721.621
Afgange	-250.000	-248.421	-4.339.161	0	0	-4.837.582
Overført	9.398.018	22.355.879	3.237.007	0	-32.149.217	2.841.687
Kostpris 30. juni 2022	546.599.643	248.052.891	219.573.525	563.721	15.340.500	1.030.130.280
Af- og nedskrivninger 1. juli 2021	299.786.168	175.719.296	174.236.174	347.707	0	650.089.345
Afskrivninger	13.105.796	14.483.770	12.272.490	28.176	0	39.890.232
Tilbageførsel af nedskrivninger fra en tidligere periode	0	-142.076	-17.151	0	0	-159.227
Tilbageførsel af akkumulerede af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	-14.830	-4.238.826	0	0	-4.253.656
Af- og nedskrivninger 30. juni 2022	312.891.964	190.046.160	182.252.687	375.883	0	685.566.694
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2022	233.707.679	58.006.731	37.320.838	187.838	15.340.500	344.563.586
I materielle anlægsaktiver indgår finansielle leasingaktiver med regnskabsmæssig værdi på i alt	0	0	27.600.125	0	0	27.600.125
MODERVIRKSOMHED:						
Kostpris 1. juli 2021	507.129.015	206.620.228	202.516.939		22.012.344	938.278.526
Tilgange	7.426.051	0	10.456.107		25.178.916	43.061.074
Afgange	-250.000	-98.867	-4.304.859		0	-4.653.726
Overført	9.398.018	22.355.879	2.938.550		-31.850.760	2.841.687
Kostpris 30. juni 2022	523.703.084	228.877.240	211.606.737		15.340.500	979.527.561
Af- og nedskrivninger 1. juli 2021	298.981.484	164.118.187	169.483.485		0	632.583.156
Afskrivninger	12.185.301	13.018.296	11.559.997		0	36.763.594
Tilbageførsel af akkumulerede af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	-14.830	-4.238.826		0	-4.253.656
Af- og nedskrivninger 30. juni 2022	311.166.785	177.121.653	176.804.656		0	665.093.094
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2022	212.536.299	51.755.587	34.802.081		15.340.500	314.434.467
I materielle anlægsaktiver indgår finansielle leasingaktiver med regnskabsmæssig værdi på i alt	0	0	26.243.138		0	26.243.138

For oplysning om sikkerhedsstillelser mv. vedrørende materielle anlægsaktiver henvises til note 14.

Note	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	Deposita, finansielle anlægsaktiver	I alt	
8	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER				
KONCERN:					
Kostpris 1. juli 2021	628.764.633	1.421.812	252.000	630.438.445	
Tilgange	17.400.000	0	0	17.400.000	
Afgange	0	0	-252.000	-252.000	
Kostpris 30. juni 2022	646.164.633	1.421.812	0	647.586.445	
Værdireguleringer 1. juli 2021	417.391.711	21.657	0	417.413.368	
Modtaget udbytte	-3.035.899	0	0	-3.035.899	
Årets resultat	82.520.085	0	0	82.520.085	
Egenkapitalregulering	-8.823.804	0	0	-8.823.804	
Årets opskrivninger	0	356.530	0	356.530	
Værdireguleringer 30. juni 2022	488.052.093	378.187	0	488.430.280	
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2022	1.134.216.726	1.799.999	0	1.136.016.725	
	Kapitalandele i dattervirksomheder	Tilgodehavender hos datter- virksomhed	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	I alt
MODERVIRKSOMHED:					
Kostpris 1. juli 2021	45.293.158	0	628.764.633	1.091.572	675.149.363
Tilgange	0	3.000.000	17.400.000	0	20.400.000
Kostpris 30. juni 2022	45.293.158	3.000.000	646.164.633	1.091.572	695.549.363
Værdireguleringer 1. juli 2021	-16.675.566	0	417.391.711	0	400.716.145
Modtaget udbytte	-11.000.000	0	-3.035.899	0	-14.035.899
Årets resultat	6.135.917	0	82.520.085	0	88.656.002
Egenkapitalregulering	0	0	-8.823.804	0	-8.823.804
Årets opskrivninger	0	0	0	355.072	355.072
Værdireguleringer 30. juni 2022	-21.539.649	0	488.052.093	355.072	466.867.516
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2022	23.753.509	3.000.000	1.134.216.726	1.446.644	1.162.416.879

Tilknyttede virksomheder					
VA Agroland A/S	Herning				100,00 %
Agro Enterprise Planning A/S	Herning				100,00 %
Adival A/S	Billund				75,00 %
Associerede virksomheder					
Nordic Seed International A/S	Skanderborg				25,00 %
Vilomix International Holding A/S	Skanderborg				22,74 %
DAVA Foods Holding A/S	Skanderborg				23,30 %
DGF Sikring A.m.b.a.	Skanderborg				12,66 %
Grainit ApS	Skanderborg				5,00 %
DV Energy A/S	Skanderborg				18,97 %
Scanola A/S	Aarhus				11,43 %
Nordic Seed A/S	Skanderborg				15,79 %
Scanfedt A/S	Skanderborg				18,44 %
DV International Holding A/S	Skanderborg				16,21 %
Danish Bio Commodities A/S	Holstebro				33,00 %
DBC Equity Holding A/S	Holstebro				50,00 %

Note	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19	2017/18
9	ANDELSKAPITAL				
	Andelskapitalen har udviklet sig således de seneste 5 år:				
Saldo primo	216.239.103	197.799.435	182.428.628	162.948.262	148.594.769
Kapitalforhøjelse	14.624.708	18.439.668	15.370.807	19.480.366	14.353.493
	230.863.811	216.239.103	197.799.435	182.428.628	162.948.262

	Gæld i alt 30/6 2022	Afdrag næste år	Langfristet andel	Restgæld efter 5 år
10	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
	KONCERN:			
Gæld til realkreditinstitutter	108.496.157	766.000	107.730.157	99.786.894
Leasingforpligtelser	34.917.618	8.889.623	26.027.995	0
Deposita	7.250	0	7.250	0
	143.421.025	9.655.623	133.765.402	99.786.894
	MODERVIRKSOMHED:			
Gæld til realkreditinstitutter	96.550.000	188.250	96.361.750	90.756.750
Leasingforpligtelser	33.810.560	8.578.762	25.231.798	0
	130.360.560	8.767.012	121.593.548	90.756.750

Noter

Note

11 AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER OG OPLYSNINGER OM DAGSVÆRDIER

Koncern

Koncernen anvender råvarefutures og valutaterminskontrakter til sikring af fremtidige pengestrømme vedrørende indkøb af råvarer. Dagsværdien af sikringsinstrumenterne udgør 18.594.445 kr. pr. 30. juni 2022.

Ændringerne på sikringsinstrumenter er indregnet direkte på egenkapitalen via reserve for sikringsinstrumenter.

Dagsværdioplysninger

Koncernen har følgende aktiver og gældsforpligtelser, der måles til dagsværdi:

	Sikringsinstrumenter	Børsnoterede aktier
KONCERN		
Dagsværdi, ultimo	18.594.445	1.396.272
Værdireguleringer i resultatopgørelsen	16.834.351	355.072
Ændringer, der er indregnet i reserve for sikringstransaktioner	20.838.973	0
Dagsværdiniveau	2	1
MODERVIRKSOMHED		
Dagsværdi, ultimo	18.594.445	1.396.272
Værdireguleringer i resultatopgørelsen	16.834.351	355.072
Ændringer, der er indregnet i reserve for sikringstransaktioner	20.838.973	0
Dagsværdiniveau	2	1

	Koncern		Modervirksomhed	
	2021/22	2020/21	2021/22	2020/21
12 PERSONALEOMKOSTNINGER				
Lønninger	137.509.022	132.789.326	123.716.869	121.749.851
Pensioner	13.777.846	13.085.503	12.879.726	12.240.082
Andre omkostninger til social sikring	1.530.880	2.374.187	1.319.260	2.103.089
Andre personaleomkostninger	5.720.694	8.373.218	4.976.902	8.051.863
	158.538.442	156.622.234	142.892.757	144.144.885
Personaleomkostninger indregnes således i koncern og årsregnskabet:				
Produktion	85.576.627	69.821.859	73.902.901	64.740.279
Distribution	54.858.440	63.553.728	54.858.440	63.553.728
Administration	18.103.375	23.246.647	14.131.416	15.850.878
	158.538.442	156.622.234	142.892.757	144.144.885
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	256	249	222	215

Note	Koncern
------	---------

Vederlag til koncernens og moderselskabets ledelse udgør samlet 4.047.600 kr. (2020/21: 3.880.000 kr.).

Noter

Note	
13	KONTRAKTLIGE FORPLIGTELSE OG EVENTUALPOSTER M.V.
	Andre økonomiske forpligtelser
	KONCERN
	Leje og leasingforpligtelser
	Koncernen har indgået flere operationelle leasingkontrakter på biler og it udstyr på i alt 10.775 t.kr. med en resterende kontraktperiode på 1-5 år.
	Garantiforpligtelser
	Koncernen har via DLA Agro afgivet en garanti på 500 t.kr. overfor Naturerhvervstyrelsen i henhold til Den Europæiske Union forordninger om markedsordninger for landsbrugsvarer.
	MODERVIRKSOMHED
	Leje og leasingforpligtelser
	Virksomheden har indgået flere operationelle leasingkontrakter på biler og it udstyr på i alt 10.775 t.kr. med en resterende kontraktperiode på 1-5 år.
	Kautionsforpligtelser
	Virksomheden har stillet kaution i form af en selvskyldnerkaution over for tilknyttede virksomheder i relation til deres mellemværender.
	Garantiforpligtelser
	Virksomheden indestår for en dattervirksomhedens forpligtelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven §78 a.
	Dattervirksomhedens samlede aktiver udgør 1.985 t.kr. på balancedagen og de samlede forpligtelser udgør 3.930 t.kr.
	Virksomheden har via DLA Agro afgivet en garanti på 500 t.kr. overfor Naturerhvervstyrelsen i henhold til Den Europæiske Union forordninger om markedsordninger for landsbrugsvarer.

14 **SIKKERHEDSSTILLELSER****KONCERN**

Til sikkerhed for koncernens gæld over for realkreditinstitutter er der stillet pant i koncernens grunde og bygninger for en samlet værdi af 108.496 t.kr. Den samlede regnskabsmæssige værdi af aktiverne, hvori der er stillet sikkerhed eller pant, udgør 155.663 t.kr.

Koncernen har udstedt ejerpantebreve på i alt 10.930 t.kr., der er fordelt på i alt 0 t.kr. deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter, mens ejerpantebreve på i alt 10.930 t.kr. henligger i koncernens besiddelse.

MODERVIRKSOMHED

Til sikkerhed for koncernens gæld over for realkreditinstitutter er der stillet pant i koncernens grunde og bygninger for en samlet værdi af 96.550 t.kr. Den samlede regnskabsmæssige værdi af aktiverne, hvori der er stillet sikkerhed eller pant, udgør 134.492 t.kr.

Selskabet har udstedt ejerpantebreve på i alt 10.930 t.kr., der er fordelt på i alt 0 t.kr. deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter, mens ejerpantebreve på i alt 10.930 t.kr. henligger i selskabets besiddelse.

Noter

Note

15

NÆRTSTÅENDE PARTER

KONCERN

Transaktioner med nærtstående parter

Virksomheden oplyser kun om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår, jf. lovens § 98 c, stk. 7.

Alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

	Koncern		Modervirksomhed		
Note	2021/22	2020/21	2021/22	2020/21	
16	HONORAR TIL SELSKABETS GENERALFORSAMLINGSVALGTE REVISOR				
	Lovpligtig revision	291.200	385.000	166.400	265.000
	Erklæringsopgaver med sikkerhed	8.625	0	8.625	0
	Skatterådgivning	190.566	68.500	174.966	53.500
	Andre ydelser	153.193	997.566	120.953	972.566
		643.584	1.451.066	470.944	1.291.066

	Modervirksomhed		
Note	2021/22	2020/21	
17	RESULTATDISPONERING		
	Forslag til resultatdisponering		
	Foreslået udbytte indregnet under egenkapitalen	40.000.000	40.400.000
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	74.385.594	174.662.354
	Øvrige reserver	-6.695.686	8.663.449
	Overført resultat	-3.270.248	-156.509.812
		104.419.660	67.215.991

Noter

Koncern		
Note	2021/22	2020/21
18	REGULERINGER	
	Af og nedskrivninger	48.839.98147.673.642
	Avance/tab ved afhændelse af anlægsaktiver	5.811-1.553.872
	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-82.615.788-49.454.212
	Indtægter af andre kapitalandele	-355.072-85.211
	Finansielle indtægter	-8.957.219-1.514.238
	Finansielle omkostninger	6.893.9475.655.610
	Skat af årets resultat	8.257.2586.569.807
	Øvrige reguleringer	-15.404.529-6.987.117
	-43.335.611	304.409
Koncern		
Note	2021/22	2020/21
19	ÆNDRING I DRIFTSKAPITAL	
	Ændring i varebeholdninger	-79.010.034-34.496.445
	Ændring i tilgodehavender	-90.196.27429.318.998
	Ændring i leverandørgæld m.v.	53.634.957-14.096.671
	Ændring i modtagne forudbetalinger	-34.300.29911.362.178
	-149.871.650	-7.911.940
Koncern		
Note	2021/22	2020/21
20	LIKVIDER, ULTIMO	
	Likvide beholdninger ifølge balancen	1.332.62516.630.670
	Kortfristet gæld til kreditinstitutter i øvrigt	-361.227.016-196.526.140
	-359.894.391	-179.895.470

Mission, vision og værdier

Mission

VAs mission er at skaffe medlemmerne foderstoffer, gødning og andre grovvarer til landbruget samt styrke landbrugets indtjeningspotentiale, herunder også energi. Endvidere at bistå medlemmerne med tjenesteydelser samt afsætte medlemmernes produktion af korn og andre produkter og sikre vores medlemmer bedst mulig produktionsøkonomi.

Vision

Det er VA´s vision at være en attraktiv, selvstændig og konkurrencedygtig samarbejdspartner til danske landmænd og landbrugsvirksomheder. Vi vil med innovative produkter og en rationel drift styrke vores markedsposition igennem en række partnerskaber, som skaber direkte eller indirekte værdi hos vores medlemmer og ejere.

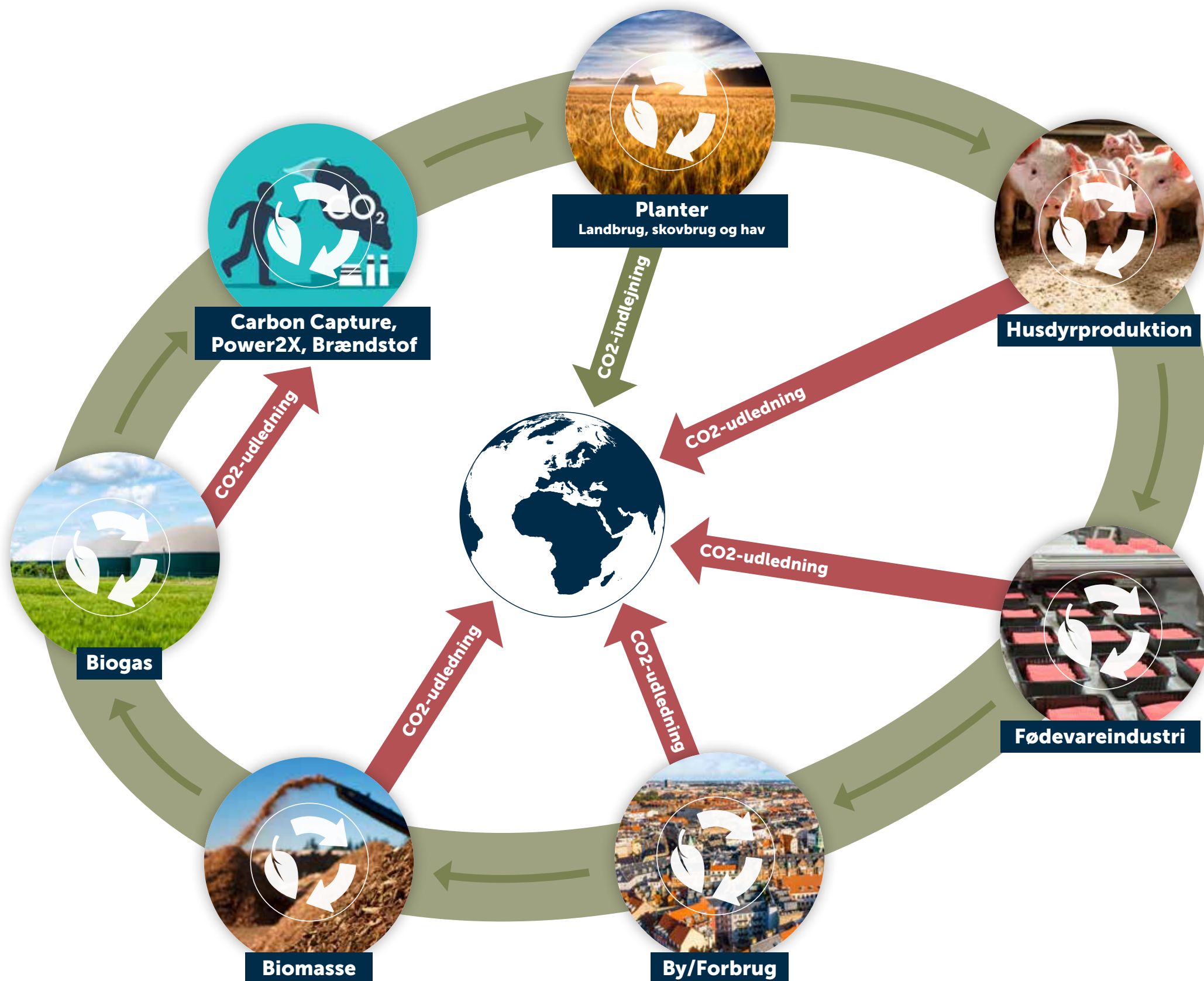
VA´s vision er via en solid konsolideringspolitik at stå stærkt rustet til at foretage vigtige investeringer i fremtidens grovvaremarked, herunder at have en soliditet og robusthed, som kan medvirke til at afbøde konjunkturudsvingene hos vores medlemmer og ejere.

VA´s vision er endvidere at være en central del af det grønne kredsløb mellem jord, dyr, planter og mennesker, og derigennem bidrage til et CO2-neutralt bæredygtigt landbrug.

Værdier

- Andelsselskab
VA er et rendyrket andelsselskab. Vi efterlever det oprindelige andelsprincip om "én mand, én stemme" og arbejder for at sikre andelsmedlemmerne de bedste afsætningsmuligheder.
- VSF – Vestjysk Sund Fornuft
VSF er grundprincippet i alt, hvad vi gør i VA.
- Praktisk innovativ
Vigtigst er, at det vi leverer, virker i virkeligheden – det kalder vi praktisk innovation. Derfor arbejder vi i VA "sammen om praktisk innovation" med kunder, leverandører og andre interessenter.
- Kort vej fra tanke til handling
Med en smidig organisation er vi altid klar til at møde markedernes udsving – hurtigt og effektivt. I VA sætter vi en ære i at arbejde med kort vej fra tanke til handling.
- Høj faglighed
Medarbejderne i VA er kendetegnet ved en høj faglighed, som hver dag sættes i spil til gavn for kunderne, der rådgives om landbrugsfaglige emner.
- Ordentlighed
Ordentlighed i VA handler om at behandle alle med åbenhed, respekt og loyalitet. Det handler om at have høje etiske standarder og faglige kompetencer i udførelsen af vores arbejde. Og det handler om vores ret og pligt til at hjælpe, hvor vi kan, gå forrest, når det kræves, og stå op for det, vi tror på.
- Troværdighed
Troværdighed er noget man praktiserer og skal gøre sig fortjent til at have. Troværdigheden i VA bygger på ærlighed, erfaring, kompetence og engagement med udgangspunkt i kundens ønsker og behov.

Kaskadeudnyttelse af biogen CO2

Al aktivitet udleder CO2... Det er et faktum!

Desto vigtigere er det derfor, at vi passer godt på vores planter. De eneste elementer på planeten, som kan indlejre CO2.

I en hvedemark indlejres der i gns. 20,4 tons CO2 pr. hektar, hvilket giver nedenstående regnestykke.

Indlejrning = 20,4 tons CO2/ha.

Udledning = 2,4 tons CO2/ha.

Nettoindlejrning = 18 tons CO2/ha.

I Vestjyllands Andel er vi af den overbevisning, at dansk landbrug i endnu højere grad bør krediteres for den enorme mængde CO2-indlejrning, som erhvervet bidrager med. Jo mere CO2 landbruget indlejrer, des mere CO2 kan der således udledes.

Herunder har vi i Vestjyllands Andel stor fokus på såkaldt kaskadeudnyttelse af biogen CO2. Med vores produkter og rådgivning ønsker vi at indgå i et biocirkulært system, som bidrager til at skabe endnu større bæredygtighed i vores branche - også økonomisk!

- Derfor engagerer vi os i biogasproduktion
- Derfor udvikler vi lokalt producerede proteiner
- Derfor anvender vi restprodukter fra fødevarer
- Derfor fokuserer vi på fremtidens energikilder

Vi står med en helt afgørende mulighed for at skabe en positiv fortælling om dansk landbrug, som skal bære vores erhverv ind i det næste århundrede. I dén fortælling ønsker Vestjyllands Andel at indtage en hovedrolle. Det har vi både evnen og pligten til.

Strategi 2025 - revideret i 2022

1. Fremtidens struktur for foderproduktion

- Forøge markedsandel på hhv. grise- og kvægfoder via organisk vækst
- Forøge markedsandel på hestefoder via organisk vækst
- Udvikle mineralproduktionen
- Øge fokus på innovation
- Skabe værdi for medlemmerne med kvalitet som den bærende præmis

2. Planteavl

- Afsøge nye potentielle forretningsområder indenfor det CO₂-neutrale og bæredygtige planteavlsbrug
- Fastholde gødningsvolumen og øge flydende andel til 20%
- Forøge kornindkøb direkte fra landbruget
- Øge engagement i forædling
- Videreudvikle VA's loyalitetskoncept Agroline til flere områder
- Etablere konceptavl af afgrøder til bæredygtige plantebaserede fødevarer
- Produktionsplanlægge for landmanden

3. Ejerskab og strategiske samarbejder i selskaber

- Være loyal medejer af DLA og søge udbygning af upstream-samarbejdet
- Samarbejde med virksomheder, som kan bidrage med kompetencer, der understøtter VA's kompetencer og finde synergier i nye samarbejdsrelationer, der bidrager med værdiskabelse

4. Akkvisitioner med fokus på udviklingen af dansk landbrug

- Deltage offensivt i branchekonsolidering og udvikling af landbruget i Danmark
- Udvikle Agroland og understøtte fra-jord-til-bord
- Medvirke til etablering af biocirkulær produktion
- Undersøge mulighed for modernisering af mineralproduktion
- Medvirke til konsolidering af den danske biogasbranche

5. Digitalisering / it-strategi

- Udnytte kunstig intelligens og dataopsamling
- Afdække, udnytte og udvikle teknologiske hjælpemidler for at fremme medlemmernes interesser og minimere ressourceforbruget i forbindelse med udførelse af daglige arbejdsopgaver
- Finansiere it-udvikling via salg heraf til interessenter (så vidt muligt)
- Reducere eget papirforbrug med 90%
- Være aktivt til stede på de platforme, hvor medlemmerne færdes, som f.eks. sociale medier

6. Ambassadør for andelstanken

- Øge kundeloyaliteten via aktivt fokus på og kommunikation om VA's værdier
- Onboarder nyetablerede landmænd
- Uddanne medarbejdere
- Involvere folkevalgte medlemmer

7. HR-strategi

- Tiltrække nye medarbejdere bl.a. via kommunikation om værdier
- Udvikle medarbejdernes kompetencer og innovative mind-set
- Fastholde medarbejdere via involvering og uddelegering af ansvar
- Fratræde medarbejdere via individuelle aftaler, der giver værdi for både medarbejdere og VA

8. ESG

- Træffe strategiske beslutninger i VA under hensyntagen til mindst et af parametrene i ESG-regnskabet
- Påvirke beslutningstagere i en mere grøn retning på proteinområdet og medvirke til at reducere den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark
- Øge engagement i biocirkulær produktion for at bidrage til at reducere den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark
- Påvirke beslutningstagere til en mere bæredygtig produktion af fødevarer, herunder optimering af foder for at reducere udledning af drivhusgasser i forbindelse med husdyrproduktion

VA's indtjeningsmål: 2-3% af koncernomsætning.

Ordet er frit – VA´s bidrag til Landbrugsavisens klummesektion
Af Steen Bitsch, den 13. marts 2022

Uegennyttighed – et nøgleord i vores samfund

Uegennyttighed er muligvis et glemt ord i manges bevidsthed. Ikke desto mindre er netop det alfa omega for at sikre foreningslivets udvikling og overlevelse, uanset om det så gælder den lokale håndboldklub, grundejerforeningen på villavejen eller landmandens andelsselskab.

I andelsbevægelsen skal vi ikke ud at slås med vores leverandører om priser, men i stedet finde et værdisæt, som vi alle sammen kan se os selv i. Det er det, der definerer andelstanken. Vi er til for vores ejere, og derfor skal vi også tilgodese dem i processen.

Men hvad er andelsbevægelsens rolle? Og er tiden moden til, at vi skal forny os og genopfinde os selv?

I Vestjyllands Andel er vi gået ind i biogasbranchen, fordi vi betragter det som en vigtig værdiskabelse ift. den grønne omstilling af dansk landbrug. Vi har en opgave og et ansvar for at sikre en fælles værdiskabelse, således at både anlægget, leverandørerne og det omkringliggende lokalsamfund bliver tilgodeset.

Generelt er vi som moderne virksomheder nødt til at prioritere Corporate Social Responsibility højt. Den økonomiske bundlinje er ikke den eneste, vi skal holde øjnene på. Det handler i lige så høj grad om virksomhedernes ESG-regnskab som den finansielle bundlinje.

Nogen vil sige: »Han lyder som en socialdemokrat«. Det er meget muligt. Andelsselskaberne er nu engang en social foranstaltning med en anstændig fordelingspolitik. Vi er alle en del af det samme samfund, som vi skal få til at fungere bedst muligt. Derfor er der ingen fremtid i egennyttig profitskabelse.

Men hvorfor så have en stor egenkapital stående i et andelsselskab? Burde I ikke bare tømme kassen og

give pengene til jeres medlemmer? Den konflikt har altid været der. Det er en god diskussion, og den skal blive ved med at foregå. Men uden kapital i ryggen kan vi ikke udvikle os.

Ledelse af et andelsselskab kræver, at man har visionært langt lys på, for ellers overlever selskabsstrukturen ikke. Hvis vi var gået hen i banken og havde sagt, at vi gerne ville bygge et søstjerneproteinanlæg, et græsproteinanlæg, investere i biogas osv., havde udfordringen været større. Vores egenkapital er en forudsætning for, at vi kan videreudvikle dansk landbrug i fællesskab, levere på den grønne omstilling og skabe de bedst mulige rammer for såvel mennesker som de dyr, vi lever af, og ikke mindst for fremtidens landmænd og -kvinder.

Det samme gælder for den natur, vi er sat til at forvalte. Det skal vi gøre efter bedste evne med den viden, vi har. Landbrug og skovbrug er en del af naturens kredsløb og bliver det eneste sted, CO2 kan fanges. Jo mere vi fanger, jo mere kan vi bruge. Et ensidigt fokus på udgifterne herved løser ikke problemet – det handler i lige så høj grad om at gøre kagen større. CO2-fangst bliver i fremtiden landbrugets vigtigste eksistensgrundlag, men udfordringen er, at det p.t. er et cowboy-land. Regelsættene og reguleringsstrukturerne er ikke på plads, så det er svært at se, hvilket regulativ man skal operere inden for. Der er brug for en EU-regulering på området.

Generelt skal vi i andelsselskaberne og landbruget som helhed ændre os med den samtid, vi eksisterer i. Stenalderen ophørte som bekendt ikke pga. mangel på sten, så måske skal vi ikke leve af det samme, som vi har gjort hidtil. Og så skal vi minde hinanden om, at uegennyttighed nedarves. Så lad os sørge for at fortælle og vise vores efterkommere, hvad det betyder!

Ordet er frit – VA´s bidrag til Landbrugsavisens klummesektion
Af Steen Bitsch, den 8. maj 2022

I den perfekte storm er det en god idé at have vindmøller

- Det er den perfekte storm. Den formulering har efterhånden givet genlyd i det brede danske mediebil- lede, når eksperter og analytikere er blevet bedt om at beskrive den nuværende råvare- og energisituation.

Det begynder dog at klinge en anelse mere hult, fordi 'Den perfekte storm' allerede begyndte at rasere i kølvandet på udbruddet af covid-19 tilbage i 2020. For herefter at skabe høj bølgegang i hele forsynings- kæden. Og bedst som vi troede, at 'stormen' havde lagt sig, blev den vakt til live igen med Ruslands inva- sion af Ukraine og efterfølgende priser på himmel- flugt.

Men lad os for en stund lege med tanken om, at markedet anno maj 2022 er den nye normal, hvor vi som forbrugere ikke længere kan få alt, hvad vi peger på. Og da slet ikke til den pris, som vi havde håbet. Nogle stiller sig over i hjørnet med korslagte arme, indtager offerrollen og venter – måske forgæves – på en redningskrans, mens andre tager det lange lys på og innoverer sig igennem stormen. Faktum er under alle omstændigheder, at førstnævnte karikatur kun har mulighed for at blive samlet op af vores fintmaskede sikkerhedsnet, fordi sidstnævnte er med til at levere tråden til det.

'Den perfekte storm' rasede som bekendt også i 70'erne, hvor oliekrisen vendte op og ned på dan- skernes hverdag. En ekstrem situation, der krævede ekstreme løsninger såsom bilfri søndage og forbud mod vinduesbelysning i butikker. Samtidig skabte oliekrisen ekstra motivation for at udvikle vedvarende energiformer, hvilket var med til at danne fundamentet for blandt andet de solcelle- og vindmølleparker, som i dag leverer store dele af vores strøm.

Nu står vi i en ny situation, hvor grøn gas – jævnfør regeringens ambitioner om at fortrænge russisk gas – bliver 'det nye sort'. Samtidig står vi med gode for- udsætninger for at skrive et nyt eksporteventyr, skabt fordi vi i lille Danmark har en fuldstændig unik evne til at omstille os til en ny virkelighed i 'Den perfekte storm'. Først via vind- og solenergi. Nu også via grøn gas, hvis fremtidige eskalering skaber nogle spænden- de muligheder i landbruget.

Dette skal ikke mindst ses i lyset af den aktuelle situation, hvor vi ser næringsstofforsyningskæder, der er under massivt pres og i nogle tilfælde ligefrem afbrudt. Derfor er det vigtigere end nogen sinde, at vi recirkulerer og udnytter de næringsstoffer, vi har. I det kredsløb kommer biogasproduktion til at spille en helt central rolle.

Hvad angår netop næringsstoffer er det altafgørende, at vi fremadrettet prioriterer og i nogle tilfælde gen- etablerer balancen i jorden, så vi undlader at fjerne flere næringsstoffer, end vi tilfører. Det væsentligste i landbrugslitteraturen er som bekendt, at vi har pligt til at efterlade landbrugsjorden i en bedre stand, end da vi overtog den. Og alle de næringsstoffer, der kommer fra planteproduktionen, er nu engang kun venligst udlånt og bedes afleveret i rengjort stand.

Generelt handler det om at udnytte og ikke misbruge de ressourcer, vi har fået stillet til rådighed. Lige nu raser stormen på energimarkedet i overført betydning, og i det tilfælde er det altså en god idé at have vind- møller. Men hvad sker der, hvis det en dag stopper med at blæse? Mon ikke, vi finder på noget nyt og banebrydende? For i lille Danmark er vi verdensmestre til at udvikle innovative løsninger med globalt potenti- ale. Skabt med udgangspunkt i de råvarer, der står i vores baghave.

Ordet er frit – VA's bidrag til Landbrugsavisens kolumnesektion
Af Steen Bitsch, den 3. juli 2022

Landbrugets stemme er betydelig – lad os bruge den fornuftigt

Via de sociale medier kunne vi følge med fra første parket, da vores folkevalgte politikere for nylig foldede sig ud som både DJs, rappere og catwalk-modeller under Folkemødet på Bornholm. Kalkuleret branding-strategi eller ej. Et faktum er det i hvert fald, at de bevæbnet med en god portion folkelighed nåede ud til en bred skare af de vælgere, som skal stemme på dem ved næste folketingsvalg.

Og valget kommer. Senest i juni 2023, men ifølge diverse politiske eksperter med overvejende sandsynlighed for, at det allerede bliver i efteråret 2022. Uanset tidspunkt er det åbenlyst, at vi i dansk landbrug har en fælles opgave i at tilkæmpe os en plads i front, når valgkampbussen begynder at rulle, så vores erhverv får den positive opmærksomhed, det fortjener.

På nuværende tidspunkt kan vi naturligvis kun gisne om den politiske dagsorden, som vælgerne vil tillægge størst vægt, når de skal sætte deres kryds. Det skal dog ikke afholde os fra at lege med tanken om, hvad der står øverst på deres prioriteringsliste.

I 2019 overskyggede klimadagsordenen alt andet og var med til at flytte vælgere over den politiske midte. Klima må igen forventes at fylde godt i mediebilledet – dog uden samme volumen som i 2019.

Derudover ligger det lige til højrebenet at stille skarpt på de højaktuelle prisstigninger på energimarkedet, ligesom også fødevaremarkedets ditto bør tiltrække sig større opmærksomhed på den politiske scene. Og det er hér, landbrugets stemme bliver betydelig!

Vi har efterhånden sagt det mange gange. Og vi bliver ved med at sige det, indtil alle har forstået det: Landbruget er en del af løsningen på fremtidens klimaudfordringer. Læg dertil landbrugets stigende engagement inden for energi og naturlige indflydelse på føde- vareproduktion. Så har du et yderst indbyd-

ende 'tre-i-én Kinder æg', som burde få enhver folketingspolitiker anno 2022 til at slikke sig om munden.

For de fleste politikere ved det heldigvis godt. Pyrolyse, Power-to-X, biogas og så videre er alle buzzwords, som fylder spalte op og ned i de landsbrugs- og energifaglige medier. Spørgsmålet er bare, om vi er gode nok til at fortælle den brede befolkning om de enorme bidrag, som dansk landbrug bringer til klima-, energi- og spisebordet både nu og i fremtiden?

På det område har både vi og politikerne en kæmpe opgave i at formidle de mange succeshistorier til fremtidens kernevælgere. Bevares, det kan være en kompleks størrelse at forklare hr. og fru Danmark, hvorledes et pyrolyseanlæg bidrager til den grønne omstilling. Til gengæld giver det noget tyngde, når en politiker i valgkamp stiller sig op foran selvsamme anlæg omgivet af pressefolk og embedsmænd og blåstempler projektet.

For at sætte en sådan scene er det vores fælles opgave at bringe dansk landbrugs rolle ind i en kommende valgkamp. Så nogle forbrugeres forvrængede syn på sigt erstattes af virkelighedsbilledet af et højteknologisk erhverv, som bringer løsninger til samfundets bedste. Hvor de bliver mindet om, at afgrøderne på markerne og dyrene i staldene ikke udelukkende bliver anvendt til fødevareproduktion, men også bidrager til et biocirkulært system og udviklingen af grønne energiformer.

Herunder kunne det være interessant at diskutere fremtiden for alternative efterafgrøder i form af en biomasseafgrøde. Så vi får én afgrøde til fødevareproduktion og én afgrøde til energi. Dermed kan vi forhåbentlig få en afgrøde, som vi elsker, i stedet for en, som vi hader. Og en, som vi kan tjene penge på. Men det er en helt anden snak.

Afdelinger

Asp	Langhøjvej 10, 7600 Struer	tlf. 9748 7444
Astrup	Borrisvej 5A, 6900 Skjern	tlf. 9736 4011
Bedsted	Linnetsgade 11, 7755 Bedsted Thy	tlf. 4630 0870
Borris	Kornvænget 11, 6900 Skjern	tlf. 9681 6322
Brande	Uhrevej 5, 7330 Brande	tlf. 4630 0880
Errested	Thomashusvej 12, 6100 Haderslev	tlf. 7452 2795
Fjølstervej	Overvej 15, 6933 Kibæk	tlf. 4630 0877
Gesten	Gestenvej 47A, 6621 Gesten	tlf. 4630 0888
Grønhøj	Mønstedvej 13, 7470 Karup	tlf. 8666 1244
Hee	Holstebrovej 106A, 6950 Ringkøbing	tlf. 9733 5011
Herning	Industrivej Nord 9B, 7400 Herning	tlf. 9736 6444
Hjerm	Lindeborgvej 7, 7560 Hjerm	tlf. 9746 4200
Hornsyld	Nørregade 53, 8783 Hornsyld	tlf. 2214 7075
Højmark	Adelvej 23-25, 6940 Lem St.	tlf. 9734 3333
Kirsdal	Kirsdalvej 2A, 7280 Sdr. Felding	tlf. 9719 8788
Kølkær	Hammerumvej 29, 7400 Herning	tlf. 9714 7377
Løvlund	Utoftvej 2, 7190 Billund	tlf. 7533 1433
Nordenskov	Kærgårdsvej 30, 6800 Varde	tlf. 7529 8411
Næsbjerg	Knoldeflodvej 99, 6800 Varde	tlf. 7526 7166
Ringkøbing	Vester Kær 16, 6950 Ringkøbing	tlf. 9732 1011
Snebjerg	Snerlundvej 2, 7400 Herning	tlf. 9716 1244
Spjald	Spjaldgårdsvej 1, 6971 Spjald	tlf. 9738 1577
Kåstrup	Greenlab 39, 7860 Spøttrup	tlf. 2132 8424
Sunds	Thorupvej 30, 7451 Sunds	tlf. 9714 1485
Tvis	Skautrupvej 32B, 7500 Holstebro	tlf. 8881 8800
Vamdrup	Pantonevej 10, 6580 Vamdrup	tlf. 7692 2900
Vildbjerg	Pugdalsevej 2, 7480 Vildbjerg	tlf. 9713 1322

Vestjyllands Andel

Sammen om praktisk innovation